

Gospodarske organizacije že delajo statute

Pred dnevi je bila v Kočevju razširjena seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na katerega so bili povabljeni tudi predsedniki sindikalnih podružnic, sekretarji in direktorji nekaterih večjih gospodarskih organizacij. Obširno so razpravljali o statutih delovnih organizacij. Ugotovili so, da so povsod že začeli pripravljati statute, ponekod pa bodo osnutke statotov že v kratkem začeli obravnavati kolektivni. Z zbiranjem gradiva za statute so začeli tudi v manjših podjetjih, čeprav nimajo še povsod izvoljenih komisij za pripravo oziroma izdelavo statotov. Na seji so sklenili, naj bi v vseh delovnih organizacijah izvolili te komisije najkasneje do 15. februarja.

Delovnim organizacijam so tudi svetovali, naj najprej pregledajo dosedanja pravila, pravilnike in vso ostalo notranjo zakonodajo in ugotovijo, kaj bi lahko še uporabljali pri sestavljanju statotov. Ta pregled je nujen predvsem zato, ker je bilo že večkrat ugotovljeno, da so mnoga podjetja pravilnike prepisovala oziroma jemala vzorce po drugih podjetjih. To je imelo za posledico, da taka pravila niso odgovarjala posamezni delovni organizaciji, ker v njih ni bilo zajeto stanje, problematika in perspektiva podjetja. Sindikalni svet meni, naj bi ne imela podjetja za izdelavo statotov nobenih vzorcev, ampak naj bi vsaka organizacija izdelala statut po svojih specifičnih pogojih.

Udeleženci seje predsedstva so menili, da je bil posvet malo preuranjen (kar pa po mnenju sindikalnega sveta ne drži, saj je bilo izdelavi statotov že več predavanj) in da naj bi sindikalni svet organiziral kasneje, ko se bodo pojavili pri izdelavi statotov posamezni problemi, nove posvete.

Občinski sindikalni svet pa je sklenil, da bo ustanovil posebno komisijo, ki bo vodila posvetovanja v zvezi z izdelavo statotov delovnih organizacij ter skušala dati pojasnila na nejasna vprašanja, ki se bodo med tem delom prav gotovo pojavila.

NOVIČE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČIN KOČEVJE IN RIBNICA

Leto VIII. — Št. 6

KOČEVJE, 1. FEBRUARJA 1963

Cena 20 din

S SEJE OBLO KOČEVJE

Plan in združitev

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Kočevje so bili odborniki informirani o osnutku družbenega plana občine za letos, medtem ko bodo o njem ponovno razpravljali in sklepali na naslednji seji, ki bo 27. februarja.

Osnutek plana predvideva, da se bo letos povečal celotni dohodek v gospodarstvu za 27,6%. Na tako občuten porast bo vplivala predvsem proizvodnja nove Kemične tovarne. Tudi izvoz se bo v primerjavi z lanskim letom občutno povečal in sicer kar za 29,4% oziroma bo znašal preko milijardo dinarjev. Občutno se bo povečal tudi uvoz surovin (za 93%), medtem ko se bo uvoz reprodukcijskega materiala znižal za 13,1%. Skupni uvoz bo znašal vrednostno nekaj več kot polovico izvoza. Investicije bodo tudi v tem letu približno enake kot so bile lani, v glavnem pa bodo vložene v Itas in kmetijstvo.

V razpravi o osnutku plana za letos so pojasnili zastopniki KGP, da predvidevajo letos le malenkosten porast celotnega dohodka zato, ker se je celotni dohodek občutno dvignil v zadnjih treh letih in zato letos na njihovem posestvu ne predvidevajo odpiranje novih kapacitet. Celotni dohodek na KGP bo po osnutku plana letos večji le za 2,3%, v zveznem merilu se predvideva povečanje kmetijske proizvodnje za 19 odstotkov, v republiškem pa celo za 50%. Zastopnik »Inlesa« pa je pojasnil, da bo kočevski obrat imel v letošnjem letu le za okoli 9% večji celotni dohodek in ne za 20,9 odstotka kot predvideva osnutek plana. Vzrok za znižanje

plana proizvodnje je predvsem, da je dobilo podjetje po razdelitvi, ki ga je izdelala okrajna gospodarska zbornica (in še zaradi nekaterih drugih okoliščin) za nad 10.000 kubičnih metrov manj hlovdovine iglavcev, kot je zaprosila. Podjetje se je zaradi take razdelitve, ki ne ustreza njenemu proizvodnemu planu, že vložilo ugovor pri okrajni gospodarski zbornici.

Odborniki so razpravljali tudi o poteku zadnjih zborov volivcev. Ugotovili so, da so se občani na vseh zboreh izrazili za združitev kočevske in ribniške občine. Občani so utemeljili svoje predloge predvsem s tem, da bi bila združitev gospodarsko koristna za obe komuni. (O teh utemeljitvah smo podrobneje pisali že v prejšnji številki lista.) O morebitni združitvi so razpravljali na seji tudi odborniki ljudskega odbora in prišli v glavnem do istih zaključkov kot občani na zboreh volivcev.

Kongres Zveze mladine

V soboto popoldan je končal delo VII. kongres Ljudske mladine Jugoslavije, ki se je ob tej priložnosti preimenovala v Zvezo mladine Jugoslavije.

Kongresa se je udeležilo 1400 delegatov iz vse Jugoslavije, poleg njih pa številne tuje delegacije.

Takoj po otvoritvi in izvolitvi delovnega predsedstva je kongres pozdravil generalni sekretar ZKJ in predsednik republike Josip Broz Tito.

Naloge, ki jih je dal Tito mladini na VI. kongresu, so bile v celoti izpolnjene. S to izpolnitvijo je mladina dobila še večje zaupanje pri našem vodstvu in tovarišu Titu. Predlog tovariša Tita, naj mladina nadaljuje z izgradnjo avtoceste Bratstva in enotnosti kot tudi drugih objektov, so delegati pozdravili z dolgotrajnim aplavzom. Tovariš Tito se je v svojem govoru dotaknil predvsem negativnih pojavov, za katere mladina nosi polno odgovornost in, da je njena glavna naloga boj proti tem negativnim in škodljivim pojavom.

Na kongresu LMJ je bil tudi delegat kočevske komune, tovariš Janez Hočevcar, ki je ob povratku med drugim dejal: »Največji dogodek kongresa je bil zame, kot tudi za vse ostale delegate, prihod tovariša Tita in ostalih članov CK ZKJ. Titov prihod in govor smo pozdravili z nepopisnim navdušenjem. S tem sem si še

bolj utrdil prepričanje o ugledu in simpatijah mladih ljudi do našega voditelja in učitelja tovariša Tita. Na kongresu je bilo vzdušje prijateljstva med narodi sveta, posebno pa so delegati poudarjali v svojih razpravah bratstvo in enotnost

jugoslovanske mladine in jugoslovanskih narodov. Menim, da bo prav mlada generacija tista, ki bo odstranila zadnje ovire in zastarela stališča v naši socialistični družbi. Konkretneje o nalogah mladih pa bomo spregovorili na izredni občinski konferenci, za katero menim, da bo potekala v duhu VII. kongresa ZMJ.

Z. Z.

Vedno nekam skromna Rinža se je skrila pod debel led, po katerem se pode veselili drsanci. Pa še počitnice so podaljšane!

OBČNI ZBOR RIBIČEV

Vlagali bodo v Kolpo

PRETEKLO NEDELJO JE IMELA OBČNI ZBOR RIBIŠKA DRUŽINA KOČEVJE. RIBIČI SO SE POGOVORILI PREDVSEM O GOSPODARJENJU S KOLPO IN RINŽO, O BODOČIH TEKMOVANJIH, O SODELOVANJU Z OBČINSKIM LJUDSKIM ODBOROM IN TURISTIČNIM DRUŠTVOM, O IZPITIH IN RIBIŠKEM PODMLADKU.

RINŽA — ŠČUKE ZAPRTE

Ribiška družina je lani vložila v Rinžo 2500 mladih ščuk in 5500 mladih linjev. Poribljenje je bilo nujno predvsem zato, ker je bil v Rinži slab ribji stalež zaradi zastupljenja rib z gnojnice. (KGP je povzročeno škodo že plačal). Da bi se stalež ščuk čimprej normaliziral, so ribiči sklenili, da se za dve leti zapre lov na ščuke od zapornic do jezua v Mahovniku. Ribiči so tudi predlagali, da bi bilo nujno napraviti na nekaterih

ganje (do osnovnega staleža), potem pa še stalno vzdrževanje. Po izračunu bi samo vzdrževanje staleža veljalo na leto za 1 km okoli 200.000 dinarjev. Ribiči so se odločili, da bodo letos vlagali le v Kolpo (okoli 12.000 lipanov in 3000 postrvi). — Številka ni dokončna in bo o njej odločal na podlagi posebne študije, ki jo je izdelal Zavod za ribištvo, novi upravni odbor družine. Ribiči so tudi predlagali, naj bi se za Kolpo omejil lov plemenitih rib (salmonidov),

plovčkom. Letos nameravajo organizirati tekmovanje z ribiško družino Kolpa in morda še s kakšno. Ribiči so pokazali zanimanje tudi za ostala ribiška tekmovanja (na suhem itd.). Zvezi ribiških družin pa so predlagali še, naj bi letos organizirala kakšno večje tekmovanje (če ga ima v programu) v Kočevju, kjer bomo prav letos praznovali 20-letnico Kočevskega zbora.

Cene - burna razprava

Na zadnji seji je svet za blagovni promet in turizem pri občinskem ljudskem odboru Kočevje razpravljalo o zvišanju cen nekaterim živilom. KGP je namreč predlagal, naj bi dvignili cene svinjskemu mesu brez kosti od 640 na 670 dinarjev za kg. Zastopnika KGP sta zvišanje zagovarjala v glavnem s tem, da so tudi v večini drugih slovenskih krajev temu mesu višje cene, da se je nabavna cena prašičev zvišala od lani na letos za preko 30 dinarjev in da so se tudi močna krmila že lani občutno podražila in bodo, kar je razvidno iz ponudb tovarn močnih krmil, letos cene tem proizvodom spet poskočile. Svet je na podlagi podatkov iz lanske bilance klavnice in mesarije (ki je aktivna), na podlagi kalkulacije obrata KGP-mesarija, na podlagi primerjavi cen v podobnih področjih, kot je kočevsko, na podlagi izkušnje, da se je mesarija vsako leto bala izgube, pa je ni nikoli imela in na podlagi tega, da kočevski potrošniki ne dobe prvovrstnega svinjskega mesa, sklenil, da se predlogu KGP le delno ugodi, se pravi, da se dvigne cena svinjini brez kosti na 650 din, s kostmi pa na 500 din za kg. Predstavnik KGP s sklepom nista bila zadovoljna (saj je kasneje eden celo brez pojasnila zapustil sejo).

Nadalje je svet sklenil, da se tudi cena mleku ne poveča za predlaganih 8 din pri litru, ampak le za 3 dinarje. KGP je tudi podražitev mleka utemeljeval v glavnem s povišanjem cen krmil v letošnjem letu. Svet pa je menil, da bi bila s predlaganim povišanjem preveč prizadete prav družine z nizkimi osebnimi dohodki in da je cena 55 din za liter primerna (čeprav se je strinjal, da s tem ne bo rešen problem cen kmetijskim proizvodom) in da mora občinski ljudski odbor (se pravi potrošniki) že zdaj

RIBIŠKI IZPITI NAJ BI BILI DOMA

Kočevski ribiči so nadalje zahtevali, naj bi bili ribiški izpiti še naprej na sedežih družin, ne pa v Ljubljani, kot predvideva novi pravilnik. V Ljubljani naj bi bili izpiti za območje družin, ki tak način žele in za tiste, za katere Zveza družin ugotovi, da niso same sposobne zadovoljivo izpeljati izpitov. Poudarili so, da se jim ne zdi prav v ribištvo prenašati pristojnosti navzgor, ko se na vseh drugih področjih prenašajo na občine, razen tega pa bi bili s potovanjem v Ljubljano občutni stroški, ribiči pa bi morali zgubiti tudi delovni dan.

plačevati iz proračuna po 2,5 din regresa za liter mleka, pridelanega na našem področju, čeprav gre velik del tega mleka v predelavo in potrošnjo izven občine (večji del regresa plašata še okraj in republika) in čeprav naš potrošnik ni prav nič kriv, da imamo prav v naši občini tak obrat. Svet je tudi potrdil predlagano zvišanje cen govejemu in telečjemu mesu v mesnicah v Fari in Banja loki (predlagala je KZ), ker so bile cene v teh mesnicah občutno pod povprečjem cen mesa v občini in v sosednji republiki Hrvaški. Predlogu peka iz Tržiča (Struge) pa je svet ugodil le delno, da lahko poveča ceno belemu in črnemu kruhu na račun prevoznih stroškov le za 2 din.

Vse podražitve začno veljati z današnjim dnem (1. februarjem).

Služba pravne pomoči

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Kočevje so sprejeli odborniki tudi odlok o ustanovitvi službe pravne pomoči pri občinskem ljudskem odboru. Pravna pomoč obsega dajanje ustnih nasvetov, sestavljanje vlog (prošenj, predlogov, pritožb), sestavljanje tožb in listin ter zastopanje pred upravnimi organi v upravnem postopku, na narokih pred rednimi sodišču v pravnem, nepravdnem, izvršilnem in kazenskem postopku. Pravno pomoč daje služba proti plačilu in sicer polovico manjšem, kot so predpisani za delo odvetnikov. Za pisanje vlog pa plača stranka pavšalni znesek 300 dinarjev. Odlok predvideva še, kdo je oproščen plačila pravne pomoči, kdo daje pravno pomoč in še nekatere druge podrobnosti.

Malo nenavaden položaj rok, če upoštevamo, da so na sliki ribiči

predelih Rinže jezove (kot so bili včasih), kar bi tudi znatno vplivalo na izboljšanje ribjega staleža. Nadalje so ugotovili še, da kljub raznim predpisom nekatera podjetja ali posamezne zgradbe še vedno nimajo zadovoljivo urejene kanalizacije, kar tudi škoduje ribam.

KOLPA — RIBIŠKI TURIZEM

Domači ribiči in zastopniki iz Ljubljane so na zboru ugotovili, da postaja Kolpa z razvojem motorizacije vse bolj zanimiva za turiste-ribiče, še posebno pa bo postala privlačna po dograditvi ceste do Kočevja. Žal pa se zaradi reorganizacije v ribištvo, ki se je začela že leta 1958 in še vedno traja, še vedno ne ve, kdo gospodari s posameznim odsekom Kolpe, oziroma kdo je nosilec upravnih pravic. Pri vsem tem pa ima škodo samo voda, saj je v njej vedno manj rib. V Kolpi bi bilo najprej potrebno sanacijsko vla-

medtem ko naj bi člani bolj zainteresirali za lov na bele ribe, ki jih je v Kolpi dovolj.

Seveda pa je nujno, da bo imela družina na Kolpi tudi ribiškega čuvaja, saj je znano, da je ob Kolpi precej krivolovcev, ki so znatno pripomogli, da se je stalež rib v zadnjih štirih letih tako znižal. Čuvajska služba pa je draga, zato so ribiči menili, da bi imela družina in Zavod za ribištvo, ki ima na tem delu Kolpe svoje gojitvene vode, skupnega čuvaja. S tem bi se čuvajska služba občutno pocenila.

Ribiči so sklenili tudi, da bodo še naprej sodelovali z občinskim ljudskim odborom, turističnim društvom in morda še kom, ki bi bil zainteresiran za ribolov oziroma gospodarjenjem z vodami.

LANI PRVO RIBIŠKO TEKMOVANJE

Kočevski ribiči so imeli lani prvič tekmovanje v lovljenju rib s

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

BRITANIJA IN EGS — Pogajanja o priključitvi Velike Britanije k Skupnemu evropskemu trgu, ki so že dalj časa v Bruslju, so se dokončno razbila, Francija (to je De Gaulle) pa je odklonila vse kompromisne poizkuse za rešitev pogajanj, poudarjajoč, da Velika Britanija »še ni zrela«... Pet izmed šestih članic skupnega trga se je izjavilo za nadaljevanje pogajanj, le Francija je odločno proti. Belgijski zunanji minister Spaak je dejal, da ne verjame, da so možna nadaljnja pogajanja za pristop in da bo »EGS živela še naprej, toda evropska ideja je bila težko, če ne celo smrtno ra-

njena«.

KONGO IN KATANGA - Predstavnik OZN je sporočil, da je poveljstvo sil OZN v Kongu izdalo ukaz o umiku Combejeve garde izpred njegove rezidence v Elisabethvillu. Osrednja kongoška vlada je že pričela izvajati združevanje Konga in odcepljene Katange. Za prvega ministra osrednje vlade v Katangi je bil imenovan Ileo, ki je bil premier, ko so ubili Patricea Lumumbo. V svojem govoru po radiu je pozval Combeja in njegove »ministre« k lojalnosti. Osrednja vlada je tudi že prevzela precej služb, ni pa še jasna usoda okrog 500 milijonov

kongoških frankov, ki jih je Combe umaknil iz prometa ob odcepitvi Katange in so zdaj izginiti iz banke.

TROJNI RAZGOVORI — Razgovori med ZDA, SZ in Veliko Britanijo o prekinitvi atomskih poskusov se še nadaljujejo v New Yorku. Uradnih sporočil o uspehu še ni, v krogih sovjetske delegacije pa so izjavili, da so že »blizu sporazuma«.

INDIJSKO-SOVJETSKI ODNOSI — Indijski premier Nehru je v intervjuju za moskovsko Pravdo poudaril, da je treba vojno pregnati ne le iz življenja, ampak tudi iz misli ljudi. »To pomeni,

da je treba popolnoma in na splošno priznati miroljubno koeksistenco držav, ki imajo lahko različne sisteme: potrebni so dobri sosedski odnosi ter tak položaj, v katerem se bodo narodi učili drug od drugega.«

MRAZ PO VSEJ EVROPI — Mraz v Evropi je sicer nekoliko popustil, vendar so imeli skoro v vseh evropskih državah nove snežne padavine. Povsod naglo odpravljajo hude posledice zime, posebno v preskrbi in prometu. Po še nepopolnih podatkih je v minulih štirih tednih izgubilo v Evropi zaradi mraza življenje 423 ljudi.

»Rad bi tono premoga«

Takoj pri vratih je obstal in povedal, po kaj je prišel:

— Rad bi tono premoga.

Rudniški komercialist, ki ga je vsakih pet minut kdo telefonično ali pa ustno prosil za premog, se je malo zamislil in vprašal:

— Kdaj ste kupili krompir?

— Jeseni.

— In kdaj drva?

— Še poleti.

— No, vidite, takrat bi morali kupiti tudi premog, pa bi ga imeli. Zdaj vam ga ne morem dati.

ZAKAJ NI PREMOGA?

Ze predlanskim poleti so začela podjetja zaradi pomanjkanja obratnih sredstev odpovedovati pogodbe z rudniki za dobavo premoga. Rudniki so začeli premog ponujati, kar je vse potrošnike še bolj prepričalo, da je premoga preveč. Ze po treh mesecih zastoj pa se trg spet odprl — vendar tistih treh mesecev znižane proizvodnje rudniki še danes niso nadoknadili. Se pravi, da je za pomanjkanje premoga kriva predvsem nedisciplinarnost vseh po-

nuarju več premoga, kot je lanske povprečje. Uvedli so tudi nedeljsko delo, v nedeljo, 27. januarja pa so imeli na pobudo množičnih organizacij v jami povsem normalen delovni dan, saj so delali v jami celo delavci iz strojnih delavnic in uslužbenci rudnika. Razen tega pa so uvedli za rudarje 9 urni delavnik, se pravi, da se rudarji zamenjujejo kar na delovnih mestih in da tako izrabijo za delo tudi tisto uro, ki so jo prej porabili za izmenjavo (za prihod in odhod na delovno mesto). Ta ukrep bo veljal, dokler se ne bo povpraševanje po premogu zmanjšalo.

KOČEVJE PRIDE NA VRSTO MARCA

Kočevski potrošniki bodo prišli predvidoma do premoga šele v marcu, oziroma ko se bo vreme izboljšalo in bo povpraševanje manjše. Rudnik oskrbuje s premogom potrošnike tudi zdaj, vendar le tiste, ki ga najnujnejše potrebujejo, se pravi družine z več otroci, od katerih je kakšen tudi bolan in podobno.

DA SE NE BI PRIHODNJE LETO PONOVILO...

Da se ne bi v prihodnjem letu ponovila letošnja kriza, predlaga rudnik, naj bi si kočevska široka

potrošnja in industrija oskrbela premog od aprila do septembra. Takrat imajo privatni potrošniki tudi večji regres pri nakupu. Če bo povpraševanje po premogu veliko, bo tudi cena premogu višja, saj rudnik lahko z letošnjim januarjem prosto oblikuje cene premogu.

J. Primc

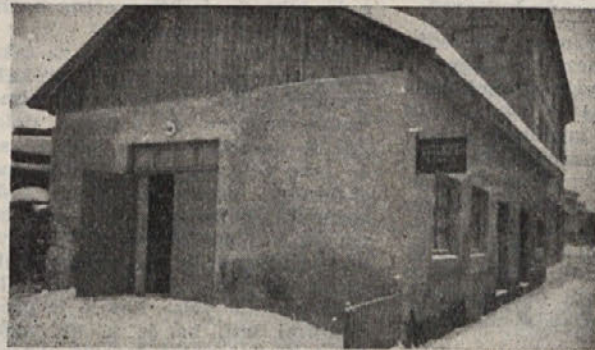
Delo in reklama

Rad ju opazujem pri delu v servisu. France se ubada z mopedom, navija »gas«, da zadimi ves prostor, potem pa kihata in si brišeta od dima pordele oči, Slave pa se v drugem kotu ukvarja z radioaparatom ali likalnikom. To je ribniški mehanični servis in o njem bomo spregovorili v tem sestavku...

— Začelo se je nekako aprila 1960, je pripovedoval upravnik servisa France Zajc. Začetek je bil silno težak, saj nekaj časa niti prostora ni bilo. Imeli smo premalo sredstev, tako da je servis

materiala. Kasneje so dobili od ObLO kredit in nakupili še nekaj orodja, električni varilni aparat, zračni kompresor.

V začetku (in še sedaj) je bilo premalo reklame za servis, saj

Tu je ribniški mehanični servis

leto dni bolj životaril, privatni mehanik pa je prevzemal le boljše delo. Tedaj tudi še nismo imeli Tomosovega servisa...

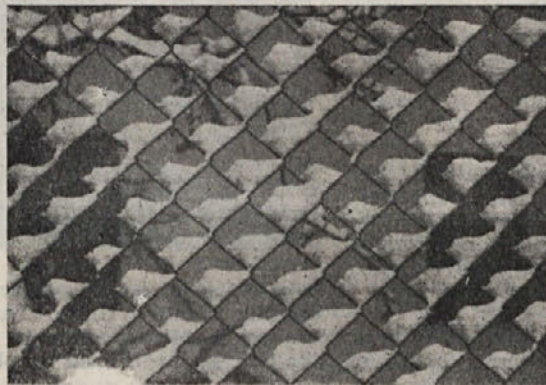
Kljub velikim težavam pa se je servis doslej že precej uveljavil. Ko so dobili Tomosov servis, se je stanje izboljšalo, nastalo pa je vprašanje rezervnih delov, saj jim je Stanovanjska skupnost odmerjala le pičla sredstva za nabavo

ljudje v večini primerov zanj sploh niso vedeli. Na upravi Stanovanjske skupnosti so jim sicer dejali, da je najboljša reklama dobro delo, toda kaj pomaga, če ljudje ne vedo za to. Najboljši primer: v popravilo so dobili gumijaste škornje in termovke (ker je bil včasih tam vulkanizer, popravljala sta že čevlje, polomljene dežnike, »flikala« lonce, odkar pa so ukinili radioservis, popravljajo tudi električne aparate (radio, likalniki itd.) Da, nekdo je prišel v servis tudi po meso (včasih je bila tam mesarija)!

Prostor je sicer lepo urejen, vendar ne odgovarja namenu. Čeprav je servis z dosedanjim delom opravičil obstoj, ima še marsikatero težavo; nujno bo treba razširiti njegovo dejavnost in — če le mogoče — dobiti nove, primernejše prostore. In, seveda, več kadra. Zdaj delata dva visokokvalificirana, ki bi lahko delala najmanj z desetimi delavci, sta pa sama za vse. Tako mora upravnik servisa delati v proizvodnji, vodi pa tudi vso administracijo, s čimer izgublja delovni čas. Morda bi veljalo razmisliti o novi obliki dejavnosti, če hočemo govoriti o napredku, o perspektivi, o nečem, kar naj bi servis, če noče ostati na sedanjem nivoju, dosegel, je dejal tov. Zajc.

V začetku so v Stanovanjski skupnosti šestokrat razpravljali o težavah servisa, zakaj dela izgubo ter se celo menili, da bi ga ukinili. Niso se pa poglobili v bistvo, niso skušali raziskati vzroke, zakaj tako, niso skušali poiskati neke jasno začrtane poti.

Po novem letu se je že malo premaknilo. Verjetno se bo kmalu izboljšalo, tako da bo servis res igral tisto vlogo, ki mu pripada. Tedaj verjetno ne bo več delavnica za vsakovrstne usluge, ne bo več »flikamo lonce, marele popravljamo!«

ZIMSKI MOTIV

trošnikov premoga, še občutnejše pa je pomanjkanje zaradi izredno hude zime.

Lani je kočevski rudnik sklenil pogodbo za prodajo vse proizvodnje (bal se je, da ne bi ostal spet brez odjemalcev) in si v tej kritični situaciji prizadeva čim bolj ustreči večjim potrošnikom, ki bodo tudi v bodoče kupovali pri njem premog. Rudnik upošteva tudi okolnost, da je nujno zaradi nemotenega gospodarjenja oskrbeti s premogom najprej železnice, bolnice in industrijo, kar je spet razlog več, da ni premoga za domačo široko potrošnjo.

Zadnja leta tudi ni bilo posebno hudih zim, zato je rudnik vedno našel rezerve za pokrivanje domačih potreb ob vsakem času, zaradi česar so se potrošniki tudi razvadili in niso pravčasno nabavljali premoga. Razen tega pa so potrošniki kupovali doslej v glavnem drva, premog pa dobili po raznih prijateljstvih in zvezah kar iz deputata brez plačno ali pa proti plačilu. Tudi ta razvada se je potrošnikom letošnjo zimo maščevala.

RUDNIK PODALJŠAL DELOVNI ČAS

Rudniško vodstvo in rudarji so razumeli težak položaj na trgu, zato so usposobili vse zmogljivosti tako, da dosega najboljšo možno delovno učinkovitost. Kljub nekaterim oviram napokljejo v ja-

Letošnja zima je prišla precej zgodaj in nepričakovano. Stari ljudje pravijo, da tako hude zime že precej let ne pomnijo. Otežkočen je cestni in železniški promet, kakor tudi zastoj v proizvodnji — posebno v gozdartsvu. To je precejšnja ovira tudi za izpolnitev planskih nalog. V gozdu je zamrlo brnenje motornih žag in utihnili so udarci sekir. Snežna odeja je ponekod višja od 80 centimetrov.

Na Gozdnem obratu Grčarice so gozdni delavci pričeli z maklanjem (beljenjem) jelove in bukove celuloze. Z gumarji jo v Grčarice dovažajo režijski vozniki po končanem delu pri izvlaki in traktor.

Grčarice so vas, ki je še v dobrem vremenu oddaljena od večjih kulturnih središč in centrov, v tem zimskem času pa se je razdalja zaradi slabih prometnih zvez še povečala. Dolge zimske večere

Pred novim letom so dobili v Grčaricah lepo urejeno trgovino. Potrebno pa bo urediti še ostali del stavbe, predvsem streho

Sem in tja po Grčaricah

si ljudje krajšajo z gledanjem televizijskih programov v kulturnem domu ali pa s kvartanjem in kozarčkom žganja v gostilni.

Veselo presenečenje je bilo v soboto, 26. januarja, ko nas je obiskala Delavska univerza Ribnica s filmom »Balada o trobenti in oblaku«. Takega razvedrila si ljudje še žele, kar je bilo razvidno tudi iz precejšnje udeležbe.

Pomembno vlogo igra tudi nov trgovski lokal, ki je sodobno urejen in skrbi za potrebe prebivalstva. Težave so le v tem, da v takem času večkrat kakšne potrebne stvari zmanjka ali ni pravčasno dostavljena. (Upajmo, da bodo te skrbi spomladi odpadle).

Spomladi se bo baje začela tudi ostala adaptacija občinske zgradbe, v kateri je trgovski lokal. Tako vsaj pravijo nekateri. Upajmo!

N. Černe

Človeku je potrebna tudi kulturna hrana

Družbeni razvoj pri nas jasno opozarja na to, da je kultura neobhoden pogoj za bogato in smiselno življenje posameznika in družbe. Opozarja pa tudi, da jo moramo pojmovati kot enoten družbeni proces v občini. Osnovna načela, na katerih smo se zedinili, pravijo, da morajo priti interesi občanov in njihovih organizacij ter interesi kulturnih delavcev do izraza v programih kulturnega razvoja nekega mesta ali komune.

Dolžnost organizacij je, da nudijo delavcem redno in kvalitetno kulturno izžiljanje, pa naj bodo to amaterji ali poklicne domače in tuje skupine. Razni sestanki v naših društvih in organizacijah pa kažejo, da te še zdaleč niso prežete z zavestjo, da je treba kulturno življenje pojmovati kot absolutno enoto in da je vsako cepljenje sil nesmotrno. Ali ni torej upravičen pomislek, da v sedanjem vodenju kulturne politike pri nas v Kočevju ni nekaj v redu in da so potrebni učinkoviti premiki našega odnosa do kulture?

Delo na kulturnem področju opravljajo posamezniki, pogrešamo pa enotne povezave vseh kulturnih sil, ki naj bi vsklajevala vsa prizadevanja kulturnih delavcev po enotnih načelih. To vodstvo naj bi skrbelo za celotno kulturno politiko v našem mestu. Ravno pri nas se namreč sile preveč cepijo na več skupinic, ki bi rade nekaj pokazale, včasih bi se radi uveljavili tudi posamezniki, s takim načinom dela pa pada kvaliteta.

Ce kje ta ali ona kulturna dejavnost dobro uspeva, je to več-

krat le rezultat trenutne ugodne situacije, velikega idealizma posameznikov, ni pa sad trdnega zakoreninjenega kulturne organizacije, ki bi zagotavljala tako kulturno življenje, kot ga tisti kraj sploh premore.

Prav gotovo ima tako nezdravo stanje neke vzrok. Že leta in leta se pogovarjamo o kulturi, sklicujemo sestanke, zapisujemo sklepe in si zastavljamo programe, a končno moramo le ugotoviti, da ni šlo, da so bili načrti lepi, a da smo pri delu naleteli na množico ovir, tako da je bila večina naših prizadevanj zaman.

Menda bo glavni vzrok za tako stanje to, da imamo toliko kulturnih skupin, ki od njih nima vsaka pogojev za uspešno delo. Ali je pametno cepiti sile, ki so že tako zelo skromne? Kdor ima skromne možnosti, ima tudi skromno dejavnost in skromen uspeh. Naš cilj bi moral biti ravno nasprotno: imeti močno kulturno skupino, ki bi zastopala našo komuno tako, kot jo je pred desetimi leti, ko je n. pr. naša dramska dejavnost dosegla prvo mesto v republiškem merilu in drugo v zveznem! Ce bomo pa

še naprej te svoje skromne sile drobili, ne bomo nikoli dosegli uspeha, ki si ga želimo. Poglejmo samo na primer skupino, ki se loti neke igre, se pa ne vpraša, kako bo ta predstava končno izgledala, če se bo mogla režija ali

posamezni igralci približati zahtevam in idejam pisatelja! Veliko število navdušenih kulturnih delavcev in dobro strokovno vodstvo, enotne smernice in jasno začrtana pot — samo na ta način bomo dosegli in izvršili zastavljene naloge!

Vse zgoraj navedene ugotovitve glasno kličejo po kulturnem centru (ime ni važno), ki bo kos usmerjati in voditi enotno kulturo na območju naše občine.

Filmi, ki jih bomo gledali

PLAVI ANGEL

1., 2. in 3. februarja bomo gledali v Kočevju ameriški film **PLAVI ANGEL** s švedsko igralko **May Britt**, ki se je

May Britt bomo videli v filmu »Plavi angel«

spominjamo iz filma **ZARADI MOJE LJUBEZNI**, morda pa tudi po njeni poroki s črnim pevcem. — To je sedaj že druga filmska upodobitev znane romana pisatelja **H. Manna** Profesor Unrat; avtor prve verzije »ANGELA« **J. Sternberg** (z **Merlene Dietrich**) sedaj toži producenta nove verzije, češ da je film malo vreden in da ponižuje originalno delo. Kljub temu pa si delo velja ogledati...

IMITACIJA ŽIVLJENJA

4. in 5. februarja bomo v

Kočevju gledali odlični ameriški film **IMITACIJA ŽIVLJENJA**. To je zgodba lepe, mlade vdove, belke, ki si utira pot k igralskemu poklicu (**Lana Turner**), njene ljubke hčerke (**Sandra Dee**) in črne matere, služkinje vdove, ki jo njena belopolta hči zaničuje, ker je črna. Mlada **Suzan Koner** je odlično odigrala vlogo mulatke in zanjo prejela nagrado **Zlati globus**.

Brigitte Bardot (ki smo jo pred kratkim videli v filmu »Parizanka«) in Michele Morgan — obe sta znani filmski igralki

Počitnice podaljšane

Zaradi mraza in pomanjkanja goriva je izdal sekretariat sveta za šolstvo LRS in sveta LRS za strokovno izobraževanje vsem šolam navodilo, s katerim so podaljšane zimске počitnice do vključeno 9. februarja.

Zadnje čase veliko govorimo o pomanjkanju goriva, drv in premoga. Premoga primanjkuje povsod, celo v bolnišnicah. Tudi šolske počitnice so podaljšane zaradi

tega. V šoli v Dolenji vasi pa kurijo centralno neprenehoma, cele počitnice, čeprav v šoli ni nikogar. Kurjenje je nujno, sicer bi centralna spet zamrznila (kot pred novim letom). Ekonomično? Morda, toda ko se bo pričel pouk, bo verjetno kmalu zmanjkalo premoga... Učitelji pravijo, da bi že bil čas, da uredijo njihovo centralno kurjavo, da ne bo ob najmanjšem mrazu zamrznila...

OBRAZI:

Penzionist res nima časa

Naj ga predstavim: **Franjo Matoh**, že od 10. decembra 1906. Po rodu je Novomeščan, sicer pa je Ribničan od 1931. leta, ko se je tu poročil. Vse življenje je delal na železnici, toda le nekaj let v Ribnici, ko je bil šef postaje. In šele lansko leto, ko je odšel v zasluženi pokoj, je postal pravi Ribničan; vidimo ga vsepovsod, ob vsakem času ga lahko srečamo kje na trgu, pri vsaki prireditvi je prav gotovo poleg...

— Kaj menite o Ribnici in njenih prebivalcih?

Ribniška dolina je lepa in ima bogato tradicijo, Ribničani pa so, kot je znano, šegavi in umni ljudje, škoda je le, da vsi najboljši gredo drugam. Ribničane dobimo povsod: v Celju npr. imajo celo svoje društvo...

— Vaš konjiček?

Turizem in turistični spominki. V turističnem društvu delam že vrsto let. Sem član ribniškega Turističnega društva ter že več let član upravnega odbora ljubljanske turistične zveze. Veliko sem potoval po evropskih deželah in povsod sem videl, da je turizem močna gospodarska dejavnost.

Spoznal sem, da bi se tudi v naših krajih dalo marsikaj napraviti, poživiti turizem in privabiti turiste...

Ker Ribnica nima takih pogojev za razvoj turizma kot visoko razviti turistični kraji (Gorenjska, Primorje), je delo težje. Zato smo pričeli izdelovati predvsem turistične spominke. Naši spominki z izvirno ribniško narodno ornamentiko so strokovno priznani kot prava narodna umetnost in po malem stremimo za tem, da bi izdelovanje spominkov v naši dolini delno dopolnilo izdelovanje suhe robe.

Ko sem potoval po svetu, sem videl, kaj je turizem in kako so iznajdljivi drugi narodi; Slovenci

in Jugoslovani pa smo v tem pre-skromni in ne nudimo turistom tistega, kar bi lahko in kar imamo.

— Nekaj uspehov vašega društva?

Čimbolj bi radi plasirali naše spominke v turistične kraje. Na raznih turističnih razstavah smo dobili priznanja, da so naši spominki nekaj svojevrstnega, niti

malo ne podobnega kiču, ki ga že vsepovsod ponujajo.

— Ste predsednik festivalskega odbora. Kaj menite o festivalu?

Dosedanji festivali so bili prenatrpani in utrujajoči. Letošnje festivalske prireditve bodo trajale verjetno 14 dni. Predvsem bodo gostovanja, le ribniški humoristični večer bo naš. Pripravili bomo tudi posebno prireditev za mladino.

— Bliža se pust. Bo kaj novega?

Stvar ima v rokah posebna komisija, ki bo pripravila ribniški karneval na dostojni višini. Več ne bi povedal.

— Zdaj ste v penziji. Kako vpliva upokožitev na človeka?

Predvsem imam veliko več raznovrstnega dela in prehoda prav zaradi tega, čeprav sem se upokojitve bal, nisem opazil. Važno je predvsem to, da človek zna »preboleti« upokožitev in da tudi potem nekaj dela. Znanih je več primerov, ko človek tega ni mogel prenesti in je napravil samomor. Ali pa tisti železničar na Jelenicah, ko je po upokožitvi vsak dan prišel s stolom na postajo, sedel in opazoval vrvež...

VISOKOŠOLEC

Mnogim v premislek

Brucovanje

KLUB RIBNIŠKIH IN KOČEVSKIH ŠTUDENTOV ORGANIZIRA V SOBOTO, 2. FEBRUARJA V PROSTORIH TVD PARTIZANA V RIBNICI »BRUCOVANJE« S PROGRAMOM, IGRALI BODO VESELI HRIBOVCI. VABLJENI!

Mnogi študenti Kluba študentov Kočevske so precej pasivni v odnosih do kluba. Nekateri se sploh ne udeležujejo sestankov in niso pripravljene kakorkoli priskočiti klubu na pomoč pri uresničevanju predvidenih načrtov. Tako se večkrat zgodi, da se zbere na sestan-

kih kluba peščica ljudi, na katerih potem sloni vse delo. Res je, da je klub začel letos z bolj smotrnim delom in da so nekateri že pozabili, da sploh še obstoja, vendar to ne opravičuje njihovega odnosa. Pred vsakim sestankom so nabiti na vseh vidnejših mestih, kjer se zbirajo študenti kočevske in ribniške občine in tudi po vseh fakultetah lepaki, ki vabijo na sestanke kluba. Vendar večina vestnih študentov te lepake spregleda ali pa jih celo sploh noče videti.

Toda nekaj le drži in to je bil tudi sklep odbora KSK, da tisti, ki sedaj ne vidijo kluba ali ga nočejo videti, ne bodo naleteli na

razumevanje, kadar bodo v težavah. Poudaril bi, da bo Klub študentov Kočevske dajal priporočila za štipendije pri obeh občinah kakor tudi pri podjetjih, hkrati pa bo poročal štipendistom tudi o delu študentov, tako o učnih uspehih kakor tudi o sodelovanju v klubu.

Zato dobro premislite odnos do matičnega kluba in pristopite v njegove vrste ne samo kot pasivni opazovalci, temveč kot ljudje, ki so pripravljene poleg svojega študija tudi delati in pomagati klubu pri njegovemu delu. Verjemite, da potem, ko bo govora o dodelitvi štipendije ali zvišanju, kakor tudi ostalih stvarih vas tudi klub ne bo pozabil in vam bo dal dobro priporočilo.

Poleg tega pa ne mislite, da boste morali v klubu samo delati. V letošnjem letu bo klub organiziral razne ekskurzije, izlete, prijateljska srečanja v športu z gimnazijo in s kolektivi naših podjetij.

—te—

Medicinska fakulteta

Medicinska fakulteta — sanje marsikaterega srednješolca. Tudi kočevski dijaki se radi vpisujejo nanjo. Iz prejšnje »Fakultete za splošno medicino in stomatologijo« se je preimenovala v Medicinsko fakulteto. Študij je kot povsod zajela nova šolska reforma, ki pa se odvija na obeh oddelkih v nekoliko drugačni obliki. Na stomatološkem oddelku je bil uveden stopenjski študij. Prva stopnja traja tri leta, druga dve. Na oddelku za splošno medicino traja študij prav tako pet let in je nedeljen. Delo je usmerjeno v praktično smer in bodo tako bodoči strokovnjaki — zdravniki boljše pripravljene za prakso kot je bilo to doslej. Bodoči zdravniki predvsem delajo več ob bolniku v bolnici.

Po šestem semestru se mora študent odločiti za študij ene praksi najbolj potrebnih smeri. To so: socialno-medicinska, kirurška, internistična in ginekološko-porodniška. Izbrani smeri se posveti lahko študent že v prvem letniku, vendar je študij do šestega semestra za vse enak.

Predavanja so v ciklikih, vsak cikel pa vsebuje en sam predmet. Učni načrt predvideva za stomatologe v prvem letniku in zimskem semestru naslednje predmete: biologija, anatomija, histologija in embriologija, uvod v stomatologijo, normalna morfologija zobnega organa ter predvojaška vzgoja. V drugem semestru pa poslušajo študentje fiziko, kemijo, fiziologijo, fiziološko kemijo, medicinsko psihologijo, praktikum na zobnem fontomu in predvojaško vzgojo. Slušatelji splošne medicine pa imajo v prvem semestru predavanja iz biologije, splošne nege bolnika s praktičnim delom, anatomije, histologije in embriologije ter predvojaške vzgoje, v drugem semestru pa fizike, kemije, fiziologije, fiziološke kemije, medicinske psihologije, uvoda v medicino in predvojaške vzgoje.

Kriterij pri izpitih ni ravno lahak. Do zadnjega letnika se vrste študentov močno skrčijo. To dokazuje, da je študij na medicinski fakulteti dokaj zahteven. Izpit opravi študent po končanem ciklusu predavanj iz določenega predmeta. V višji letnik pa se lahko vpiše po opravljenih predpisanih izpitih.

Po končanem študiju na prvi stopnji stomatologije postane slušatelj dentist, po dovršeni drugi stopnji pa specialist za ustne bolezni. S splošne medicine dobimo zdravnike splošne prakse in s poglobljenim znanjem ali v internistični, kirurški, socialno-medicinski ter porodniško-ginekološki stroki.

Dijakom svetujemo, da dobro premislijo, kako je s študijem medicine in posebno vestno spremljajo fiziko, kemijo in biologijo, kajti iz teh predmetov bodo opravljali prve izpite na fakulteti. Tudi pri sprejemnih izpitih na fakulteto bodo morali opraviti preizkušnje. Sele potem jim bo dovoljen vpis (ali pa ne!). Medicina je znanost, ki potrebuje točne in sposobne ljudi, kajti zdravnik odgovarja za človeška življenja.

Eden od pogojev za študij medicine je, da se vpišete na fakulteto. Ta je na Vrazovem trgu 2 od Ljubljani. Navodila in obrazce za vpis pa dobite na dekanatu, ki je prav tam, nima pa uradnih ur takrat, kadar si to bruc želi.

I. U.

Gimnazijcem

POL URE

Imel sem pol ure časa do predstave. Dolge pol ure ali skoraj celo večnost. Tudi trenutek bi bilo lahko te pol ure. Pred kinodvorano so se ljudje prerivali in zadrževali drug v drugega. Slišal si kakšen moški »pardon« ali ženski »oh neroda«. Že od bližnjega voga so te nadlegovali za vstopnice. Ogledal sem si reklamne slike filmskih igralcev z bohotnimi prsmi, ki so jih očitno zelo sramežljivo skrivale za globokimi dekolteji. Skupina pubertetnikov je z izbuljenimi očmi zijala vanje in žvečila gumi. »Ah! Perfektno! Ta film si moramo ogledati, fantje!«

»Madona je seks ta Cardinalka. Pa meni se že bolj dopade Brigitka. Naj reče kdo kar hoče, ampak ona je res prima!«

»Si gledal Prodajalko vijolic?« se oglasi tretji.

»Seveda. Tudi ploščo že imam. Ti pa glej, da mi čimprej vrneš Preslva. V soboto jo rabimo za hausbal.«

Pogledal sem na uro. Še 25 minut. Hotel sem se jih znebiti v bližnjem bifeju. Prehod čez cesto mi je zaprl semafor. Ob meni se je ustavila starejša ženica in me prosila, da ji povem, kdaj gre lahko čez. »Tovariš gospod, veste, ne vidim dobro. Slišala sem, da bomo morali kmalu imeti repetnice, če bomo hoteli čez cesto. Nekaj groznega, ta promet!«

Na drugi strani se je na vse načine zahvaljevala. Ko se je že izgubljala v množici na pločniku, je njen glas zamrl ob prodajalcu časopisov, ki je kot avtomat enakomerno in po skoraj nezmožljivem vrstnem redu ponavljal naslove revij in časnikov. Dalje po ulici je bilo še nekaj mlajših prodajalcev, ki so si verjetno hoteli prislužiti vstopnice za kino ali kaj podobnega. Nekateri so kričali kot bi hoteli preglasiti ropot avtomobilov in tovariša na drugi strani ulice.

Prižigati so se začele luči in neonske reklame. Njihovo utripanje je dalo ulici svojevrstno podobo. Poleg tega ta reka ljudi na pločnikih. Koraka naravnost skoraj ne moreš narediti. Preden sem prišel zopet čez cesto, sem dvakrat zaklel in izkazati se je moral moj refleksi. Avtomobil mi je švignil

Plesne vaje na kočevski gimnaziji

Želja vsakega mladega človeka je, da si najde zabavo. Vendar je pogosten pojav pri mladih ljudeh, da se tisti, ki se ni naučil plesati, izogibljive družbe ter zabav. Toda pri tem se čuti nekako prikrajšanega za nekaj, kar bi mu nudila mladost, če bi se naučil tega, kar so se naučili njegovi sovrstniki.

Kočevska gimnazija je letos le dobila s pomočjo našega kluba plesnega učitelja, ki bo v zimskih mesecih vodil plesne vaje. Že prve plesne ure so pokazale, da si gimnazijska mladina želi naučiti plesati. Na vsakih plesnih vajah se zbere mnogo dijakov in dijakin, ki z vnmemo posnemajo korake svojega plesnega učitelja. Sprva je res mogoče malo bolj okorno, toda kmalu je premagani prvi občutek negotovosti.

Toda namen plesnih vaj ni samo, da se bodo dijaki in dijakinje naučili starih in sodobnih plesov. Korenine plesnih vaj segajo še dalje. Pri plesu si človek izpopolni inteligenco, privzgoji si čut lepega vedenja. In če bodo plesne vaje dosegle to, bo namen dosežen.

Zaželjeno pa bi bilo, da bi bile podobne vaje organizirane tudi za ostalo mladino in ne samo za gimnazijo. Vendar pa je za to gimnazijska dvorana premajhna, saj sprejme komaj dijake kočevske gimnazije, kaj šele ostalo mladino. V kolikor pa bi se pokazalo zanimanje in seveda našli primerni prostori, bi tudi tu priskočil na pomoč KSK in preskrbel tudi za ostalo mladino primerne plesnega učitelja.

—te—

(Konec na 6. strani)

Naš državni reprezentant

Srečala sva se po dolgem času in popolnoma slučajno nekje v Ljubljani. Zaposlen je pri podjetju »Hrast« iz Dolenje vasi, nameščen pa je v Ljubljani. Tudi da je Jože Knavs državni reprezentant sem zvedel slučajno. Skoraj bi lahko rekel, da mu je priznanje mimogrede ušlo. Ze iz domačih krajev sem ga poznal kot skromnega fanta. V Kočevju je živel štiri leta in si tu tudi pridobil kvalifikacijo. Tako sva se dobro poznala in pristal je, da mi pove nekaj o svoji kratki, a bogati športni karieri.

— Kdaj si se prvič začel intenzivno ukvarjati z veslanjem?

— Kadrovski rok sem služil pri mornarici v Splitu. Tu sem preko raznih testov in temeljitih preizkušnjah prišel v ožji izbor za osmerek »Mornarja«. To je bilo leta 1959, torej pred olimpiado v

Rimu. Trening je bil sistematičen in za začetnika, kot sem bil jaz, dokaj naporen. Od nas so veliko pričakovali, mi pa smo hoteli obdržati ugled Mornarja, ki je bil dolga leta najboljši klub v državi.

— Tvoji prvi važnejši nastopi?

— Prvi važnejši nastop sem imel že naslednje leto na tradicionalni majski regati na Bledu. To je bila hkrati tudi ocenjevalna regata za izbor v državno reprezentanco, ki naj bi branila naše barve v Rimu. Sledila je vrsta medklubskih tekmovanj v državi, na katerih smo želi uspehe. Naslednje važnejše tekmovanje je bilo junija na Bledu. Tokrat v mednarodni konkurenci. Poleg domačih klubov smo premagali tudi Zahodne Nemce in Avstrijce. Za tem nismo več nastopali na tekmovanjih, ker je bil naš osmerek v celoti določen za izbor reprezentance. Nekaj tednov pred olimpiado smo se zopet znašli na Bledu, tokrat na pripravah. Tu so bile sestavljene posadke veslaške reprezentance. Trening je bil pod vodstvom strokovnjakov, veslali pa smo v različnih kombinacijah. Zaradi raznih peripetij nismo pravočasno dosegli norme. Ko pa smo v zadnji priložnosti in v standardni postavi norme še celo precej presegle in dosegli tudi nov državni rekord, pa je JOK že »pregovoril in z odhodom na olimpiado ni bilo nič. Naše razočaranje je bilo veliko...

— Kje si nato še nastopil?

— S pripravami za olimpiado se je končalo veslanje v letu 1962. Z zimskim treningom smo mnogo pridobili in v naslednji sezoni smo zlahka dosegli prva mesta na domačih vodah, pa tudi težjo normo za državno reprezentanco smo pravočasno izpolnili. Sledil je troboj Zahodna Nemčija — Avstrija

— Jugoslavija 15. julija. V Passau je tedaj zmagala Jugoslavija, naš osmerek pa je celo premagal zlato olimpijsko medaljo iz Rima — Zahodno Nemčijo. To je bila zame in za kolege najdražja zmaga in največji uspeh. Potrdili smo ga tudi naslednji dan na mednarodni regati v istem mestu.

Isteza leta smo bili še na mednarodni regati v Berlinu, a mesec dni kasneje že na evropskem prvenstvu v Pragi. Tu nismo dosegli posebnih uspehov, ker smo bili pač po stažu in letih med najmlajšimi reprezentancami. Toda uradno registrirano sedmo mesto na svetu je bil za nas velik uspeh.

— Najlepše doživetje in največje razočaranje?

— Zmaga v Passau in prekrižani računi za olimpiado.

Na vprašanje, ali je trenutno pripravljen v kakšnem slovenskem klubu, je odgovoril: »Ne.« Poleg redne službe obiskuje tudi večerno srednjetečniško šolo. Solanje plačuje sam, toda kljub temu, da kaže podjetje do njega veliko razumevanje, se šola in redna zaposlitev ne ujemata najbolje.

To je torej Jože Knavs. Preveč je skromen, da bi vsakomur pripovedoval o svojih uspehih. Zanje

Koristno s prijetnim

Počitnice! Kdo jim ne bi dal roko in užival v brezskrbnih dneh. Za študente so se začele nekoliko prej in se bodo tudi končale pozneje kot dijakom. Toda študent ima in nima počitnice! Tu so izpiti, ki so ponavadi prav med počitnicami. Toda kaj bi tisto, počitnice so vseeno, čeprav se zaradi preizkušenj pred predavatelji za nekatere nekoliko zavlečejo. Je pa potem bolj veselo...

Letos nas je zima bogato obdarila s snegom in naše smuči bodo globoko zarezale v prijetno belino. Marsikateri bo telebnil po strmeh hribu, se zasmeljal in nadaljeval smuko. Težje bi bilo, če bi padel pri izpiti in mogoče ne bi mogel več nadaljevati študija. Tudi to se zgodi, saj stopnice na fakulteti so tako spolzke.

Vendar vseeno, počitnice so tu. Uživajmo jih in če ne gre drugače združimo prijetno z neprijetnim kot je to napravil študent Pepe, ki je kar na smučanje vzel skripte in tako intenzivno izkoristi počitniški čas. Posnemajte ga!

vedo le tisti, ki ga poznajo in še to najbližji znanci. Ne bi bilo

prav, da o njem ne zvejo še drugi. On je eden redkih državnih reprezentantov, ki jih je dala Kočevska in edini reprezentant iz majhne vasiše Novi kot nad Dragarsko dolino.

Ivan Urh

MORA

doma, v temi poleg tople peči. Ne vem, kaj me je vleko sem! Sedel je na prosti sedež v kotu in opazoval razgrete, vesele plesavce. Oni v ozadju so se mu zdeli kot sence, kot silhete na sivi zavesi tobakovogadima.

Hrup gostov je naraščal, se lovilo in se utapljal v razgibanem ritmu twista, tu in tam pa je preplaval dvorano glas pevke. Enolični, naveličani glas, ki se je razpršil v dimu pod stropom. In nato, že veliko kasneje, so se glasovi pričeli tišati, plesavcev je postajalo vedno manj.

Ni vedel, koliko časa je razmišljal, ko je nenadoma začutil dotik hladne roke. Bil je plačljivi: »Prosim, gospod, čas je za odhod, Zapiramo.«

Vstal je, vzel plašč in odšel. Burja je še vedno zavijala okrog vogalov, še vedno je ležala gosta megla nad ulico. Toda nekaj se je spremenilo v njem, ni vedel, kaj, toda nekaj ga je težilo, dušilo...

Njegova senca se je počasi oddaljevala in risala zverženo podobo na starem, v neskončnost segajočem zidu spominov.

Janez Pugelj

POLURIE

(Nadaljevanje s 5. strani)

tik pred nosom. Na drugi strani je bila neka mamica z otroškim vozičkom in med nama je bilo komaj toliko prostora, da je šel skozi lahko standard v fiat.

Se petnajst minut mi je ostalo za bife. Hitro sem naročil kuhano vino, ki pa do mene ni hotelo tako hitro. Ob sosednji mizi je sedela družba. Niso bili ravno veseli. Žena v sredini je bila črno oblečena. Pristopil je mlajši možki. »Zdravo Mitja! Od kod pa ti? Kako si zvedel?«

Žena v črnem je zajokala. Počasi so se ji začele nabirati solze na licu.

»Oprostite, zunaj me čaka kolega. Ali naj ga pokličem?« je dejal Mitja.

»Seveda. Ti menda ne boš takoj

odšel, on te pa tudi ne more čakati zunaj.« »Sicer pa ga ti poznaš, oče. To je Janko.«

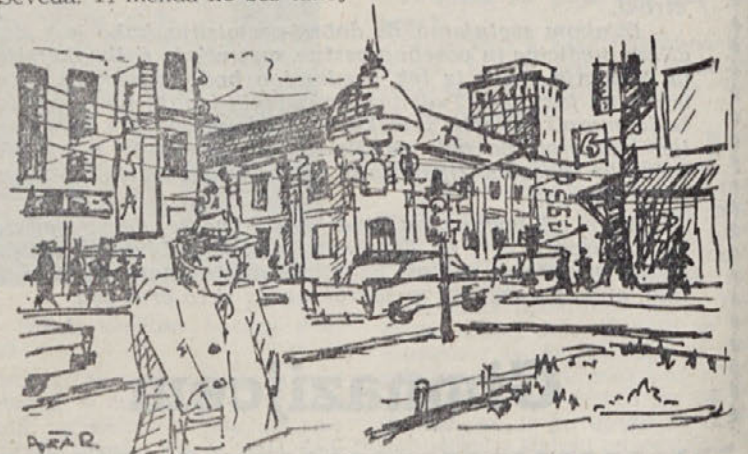
Odšel je iz bifeja in se vrnil s tovarišem. Nisem več slišal njihovega pogovora. Žena v črnem je še vedno jokala. Bral sem časopis in pazil, da ne prekoračim odmerjenega časa. Natak se mi je celo rahlo priklonil, ko sva končala obračun, kar vsekakor nisem pričakoval. Potem sem hitro stopal proti dvorani.

Prodajalci časopisov so še vedno vzklikali. Spomnil sem se žene v črnem. Zakaj je jokala?

Čutil sem utrip mesta, skoraj velemesta bi lahko rekel. Minilo je točno pol ure, ko mi je biljeter pretrgal vstopnico.

Ivan Urh

Ilustriral Jože Požar

POČITNIŠKO POTEKANJE PO JUGOSLAVIJI (6)

Dioklecianov revmatizem

»Dioklecianova palača, gradjena potkraj trečega i početkom četvrtog stoljeća naše ere, doživjela je — ovakova kakova je danas — velike promjene u odnosu na svoj prvotni antički izgled — je komaj razumljivo mlet, stresal iz ust besede, pomešane s sli-no, se neprestano obračal kot mlin na veter in krilil z rokami, kažoč nam starinsko zidovje, nato pa nas prijel pod pazduho in nas odlekel naprej, po ozkih uličicah in prehodih, preko dvo-rišč in trgov »čika Pero«, »cicerone« — vodič skozi bogato zgodovino starodavnega Splita oz. njegove Dioklecianove palače...

Ko smo v Splitu izstopili, nas je ženska srednjih let, sključena in skromna, pobarala če potrebujemo prenočišče. Stopili smo z njo mimo trga, preko mostu in ko smo prešli nekaj dvorišč in se izmotali iz kopice igrajočih otrok, smo prišli do stanovanja. Malo smo si oddahnili, nato pa, kljub zaspanosti, krenili v mesto.

SPLIT

je zaradi svoje lege, izredno blagega podnebja, bogate kulturno zgodovinske zapuščine, prostranih peščenih plaž in odličnih prometnih zvez z ostalimi deli države in inozemstvom eno najbolj znanih turističnih mest Jugoslavije. Poleg tega je Split tudi glavno mesto Dalmacije in njen kulturni center. Poleg vsega drugega pa ima Split še nekaj: Marjan in Dioklecianovo palačo...

KDO JE BIL

VELIKI DIOKLECIAN?

Imperator Dioklecian — tako nam je vedel povedati naš vodič — čika Pero — je bil, kakor tudi nekaj drugih rimskih cesarjev, lir in se je rodil, kakor domnevajo, v neposredni bližini današnjega Splita. Bil je skromnega rodu, svojo bliskovito kariero pa je nastopil kot navaden vojak. Nazadnje je bil proglašen za imperatorja velikega rimskega cesarstva (284. l.) Potem ko je opravil pomembne reforme, je razdelil cesarstvo na vzhodno in zahodno, l. 305 pa se je pristo-

SEDEMNAJST STOLETIJ ...

voljno odlekel prestolu. Umaknil se je (kakor kak penzionist) na vzhodno obalo Jadranskega morja, da bi v veličastni palači, ki jo je dal zgraditi pred tem, preživel jesen življenja. Palačo je zgradil komaj 6 kilometrov od velikega mesta Salone.

DIOKLECIAN JE IMEL REVMATIZEM

»Dali znate, zbog čega je podigao Dioklecian ovu palaču baš u ovom kraju?« se je zarotniško sklonil čika Pero k nam, medtem ko smo stali pred vrati starodavne cerkve. »Znate, imao je reumu...« Naj bo tako ali tako, za gradnjo palače prav tu se je odločil verjetno zaradi blagega podnebja (saj ima Split prav toliko sončnih dni na leto kot Neapelj), v bližini Splita so številni vreli, kopel v njih pa blagodejno vpliva na revmatične ljudi, prav gotovo pa je tudi hrepenel po rojstnem kraju.

»VELIKA DOMAČIJA«

Dioklecianova palača je res velikanska domačija; gradjena je v obliki nepravilnega četverkotnika in obdana z mogočnimi zidovi. Po notranjem razporedu je palača podobna malemu grškemu mestecu. Severni del palače je bil zgrajen za potrebe cesarjevih služabnikov, dvorjanov in vojske, v južnem pa je Dioklecianova grobnica, Peristil itd.

Od zunanjih sten je zapadni del prekrit in uničen s kasnejšimi gradnjami. Ohranjena so samo tako im. železna vrata s četverkotnim notranjim dvoriščem.

PO IMPERATORJEVI SMRTI

Veliki imperator C. Aurelius Valerius Diokletianus ni dolgo užival svojega veličastnega dela in lepote svoje palače. Umrl je 313. leta. Palača je postala državna lastnina, zato so že v 4. stol. organizirali v njej tekstilno manufakturo za potrebe vojske. Kasneje, v 5. stol., je iskala zavetje v palači še ena cesarska potomka — hči cesarja Teodozija, nato pa še dva poslednja rimska cesarja brez prestola.

PADEC SALONE

V začetku 7. stol. so mesto Salona (sedanji Solin), največje in najpomembnejše mesto v tem delu sveta, temeljito porušili Avari. Prebivalci so zapustili domove in se zatekli na bližnje dalmatinske otoke, nekaj pa za zidovje Dioklecianove palače. S tem je bil postavljen temelj današnjega Splita, prav do danes pa predstavlja mestno središče starodavna palača, ki je še zdaj preprežena s številnimi srednjeveškimi ozkimi ulicami in majhnimi hišicami.

Takoј ko pridemo iz pristanišča, nas mesto vsrka, postanemo del njega in z njegovimi prebivalci (ali pa še bolj) drvimo po ozkih ulicah in hlastamo za zanimivostmi, ki jih srečujemo skoraj na vsakem koraku. Že za sam ogled palače potrebujemo veliko časa, pa četudi nas vodi izkušeni poznavalec čika Pero (tako vsaj

SPLIT Z MARJANA

mu pravijo otroci, ki jih srečujemo: »Dali ste dobili nove žrtve, čika Pero?« se spakujejo, mi pa vneto prikimavamo njegovemu pripovedovanju, čeprav razumemo komaj vsako tretjo besedo). Mimogrede se lahko izgubite, potem pa tavate in tavate. Sele ko obupate in hočete koga vprašati, kje ste, se znajdete tam, kamor želite...

V SENCI GRGURA NINSKEGA

Tako majhne smo se počutili ob njem, tako nebogljene, da smo si komaj upali ozreti v njegovo namrščeno, bronasto obličje. To

MESTROVIČEV KIP
GRGURA NINSKEGA

je splitski velikan — kip Grgura Ninskega — delo kiparja Ivana Meštrovića. Skof Grgur iz Nina je živel v 10. stol., znan je pa po tem, da se je odločno boril za uporabo slovanskega jezika v bogoslužju. Umetnik Meštrović je v podobi Grgura Ninskega združil stoletne napore Slovanov na vzhodni obali Jadrana za politično in kulturno afirmacijo.

Vse to nam je na hitrico povedal čika Pero, na koncu pa še to, da so med vojno hoteli pretopiti kip v topove. Z velikimi napori in žrtvami je uspelo meščanom kip skriti in ga potem spet postaviti na sedanjem kraju, pred severnimi vrati palače.

PODZEMLJE

Zadnja leta so pričeli odkrivati številne podzemeljske prostore palače. Podzemeljski prostori so nastali zato, ker teren, kjer palača stoji, pred gradnjo ni bil raven. Obstojali sta dve varianti: zemljišče nasuti in ga izravnati ali pa na spodnjem koncu, ob morju, napraviti višje temelje. Podzemeljski prostori palače so jasna slika nekdanjega cesarjevega »apartmaja«.

Ščasoma so v kleti nametali skozi odprtine toliko smeti, da so jih zasuli do vrha. Doslej so že očistili dober del zahodnega dela kleti. Ko bo vse očiščeno, bodo kleti Dioklecianove palače predstavljale svojevrstno obležje antične arhitekture.

SREČANJE

Pred petimi leti sva z Žanom prikolesarila v Split iz Kočevja v dobrih petih dneh! Ko sva se nekega dne sprehajala po mestu, naju je ustavila starejša ženska, naju premerila z ostrim pogledom in vprašala: »Dali znate prevesti ovo, dico moja: O mein Gott, ich habe sechs Kinder und kein Brot?« nato pa je brez besed in ne da bi čakala odgovor odhitela dalje. Ko sva se ozrla, sva videla, da je nekoga ustavila in ga nekaj spraševala.

Kakor takrat smo tudi tokrat stopili na Marjan, splitski Tivoli ali Maksimir, samo da je še veliko lepši in zanimivejši in ga ne opeva zaman pesem o »divnom Marjanu«. Pred nami se je razprostrela široka panorama Splita, stisnjena ob polkrožni obali, na drugi strani pa se je kadil in snoval industrijski del, povsem drugačen od turističnega. Tam daleč, v pristanišču, je zateglo zatulila ladijska sirena, prisopihal je ozkotirni čiro, mimo mežikajočega svetilnika je počasi pripolzela ladja in se z bokom prislonila ob pomol. Za njo, v široki beli brazdi razburkane vode so se podili galebi in veselo cvrkutali. Zahajajoče sonce je poslednjič osvetilo otoke.

Pod nami je zahropel avtomobil, ki je po strmi cesti nekaj peljal, malo dalje v kopalnišču Jadran pa se je brhka plavalaska poslednjič pognala v morje, zaplavala, nato pa, ko je prilezla ven, izgnila v kabino. Kopalniški dan je umrl, ko pa je nastopila noč, je oživela, kakor vsak večer, splitska »promenada«...

F. Grivec

En človek kontrolira 5000 proizvodnih operacij

Moskva — Sovjetski specialisti so pred kratkim našli sistem, s pomočjo katerega lahko en sam človek kontrolira 5000 proizvodnih operacij, ki jih opravi v eni sami sekundi v cementarni.

Kvalificirani človek, ki bo kontroliral te operacije, bo lahko vsak trenutek preveril delo, katerega koli sektorja proizvodnje.

Novi sistem bodo uporabljali v vseh cementarnah, ki jih bodo v bodoče zgradili v Sovjetski zvezi.

Tedaj je Klavdija Ivanovna zahlipala in z vsem telesom omahnila na kraj postelje. Roka je zarisala polkrog in skušala doseči Hipolita Matvejeviča, pa je v istem hipu padla na vijoličasto odejo.

Hipolit Matvejevič je zavreščal od strahu in planil k sosedi:

»Zdi se mi, da umira!«

Agronomova žena se je resno prekrizala in ne da bi skrila radovednost, je skupno z možem, bradatim agronomom, odhitela v hišo Hipolita Matvejeviča. Vorobjaninov je omotičen zablodil v mestni park.

Medtem ko sta agronomska zakonca skupaj s svojo postrežnico urejala pokojničino sobo, je Hipolit Matvejevič taval po parku, se zadeval ob klopi in imel od rane jesenske ljubezni odrevenele parče za grme.

Po glavi se mu je blodilo vrag vedi kaj. Doneli so ciganski zbori, orkestri prsatih dam so brez prestanka igrali tango »amapa«, pred očmi sta mu vstajala moskovska zima in dolg črn konj dirkač, ki prezirljivo prha na pešce. Veliko stvari mu je plesalo pred očmi: oranžne spodnjice, ki so mu bile tako pri srcu, vdanost lakajev in morebitno potovanje v Cannes.

Hipolit Matvejevič je jel stopati bolj počasi in se iznenada spotaknil ob telo mojstra za krste Bezenčuka. Mojster je spal, ležeč v kožuhu poprek čez

predle z ledom, krhkim ko oblati. Na Ulici tovariša Gubernskega, na katero sta krenila, se je veter igral z izveski. Iz smeri Staropanskega trga je s hrščem in trščem, kot bi kdo zapiral rolete, pridrdrala vrsta gasilskih voz z mršavimi konji.

Gasilci so sedeli na platojih in bingljali z nogami v platnenih hlačah, majali z glavami v šlemih in se drli na vso moč zoporno:

»Našemu ljubemu gasilskemu mojstru slava, našemu dragemu tovarišu Nasosovu sla-ava...!«

»V Koljke se peljejo, na svatbo sinu gasilskega mojstra,« je ravnodušno ugotovil Bezenčuk in se počohal pod kožuhom po prsih. »Potemtakem brez brokata in brez vsega?«

Prav tisti čas je Hipolit Matvejevič že vse odločil. »Grem,« je sklenil, »in ga poiščem. Potem pa bomo že videli.« V mislih na briljante se mu je še pokojna tašča zazdela bolj mila, kot je bila v resnici. Obrnil se je k Bezenčuku:

»Vrag te pocitraj! Pa naredi! Z brokatom! S cofi!«

Tretje poglavje

PODOBA GREŠNEGA

Ko je izpovedal Klavdijo Ivanovo je duhovnik cerkve Frola in Lavra oče

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov 5

pot v parku. Od udarca se je predramil, kihnil in planil na noge.

»Nikarte se vznemirjati, gospod Vorobjaninov,« je razvneto spregovoril, ko da bi nadaljeval nedavno začeti pogovor. »Krsta dá dela.«

»Klavdija Ivanovna je umrla,« je naznanil naročnik.

»No, bog ji naj sveta nebesa,« je želel Bezenčuk. »Torej se je preselila na oni svet, starka... Starke se, preselejo na oni svet ali izroče dušo bogu, kakršna je pač starka. Vaša, na primer, je bila majhna; torej se je preselila na oni svet. Tista pa, ki je bolj obilna ali bolj suhljata, tista, pravijo, izroči dušo bogu.«

»Kako — pravijo? Kdo pravi?«

»Mi, mojstri. Vi, na primer, ste postaven možakar, velike rasti, čeprav suh. Za vas bi se reklo, če bi umrli, česar pa vas bog varuj, da ste šli v »krtovo deželo«. Kdor pa je trgovec, iz bivšega trgovskega sloja, za tega se pravi, da je šel po gobe. Kdor je bolj neznamen, na primer hišnik ali kdo od kmetov, za tega pravijo, da se je v jamo zvrnil ali da se je stegnil. Kadar umirajo mogočnjaki, železniški sprevodniki ali kdo od vlade, velja zanje, da gredo v večna lovišča. Tako pravijo o njih: »Ali veste, da je naš šel v večna lovišča?«

Pretresen od te nenavadne razvrstitve človeških smrti je Hipolit Matvejevič vprašal:

»No, kaj pa, ko boš ti umrl, kako bodo mojstri dejali o tebi?«

»Jaz sem neznamen človek. Rekli bodo: »Bezenčuk je škripnil. Samo to.«

Potem pa je resno dodal:

»Kako neki naj bi jaz izročil dušo bogu ali naj bi šel v večna lovišča? Neznamen človeček sem... Kako bo pa s krsto, gospod Vorobjaninov? Kaj naj bo res brez cofov in brokata?«

Hipolit Matvejevič se je zopet pogreznil v nenavadne misli. Ne da bi bil kaj odgovoril, je krenil dalje. Bezenčuk jo je mahnil za njim, nekaj na prste računal in, kot običajno, momljajal.

Luna je že zdavnaj zašla. Bilo je hladno ko pozimi. Luže so se spet pre-

Fedor Vostrikov ves razburjen stopil iz hiše Vorobjaninova. Vso pot do stanovanja se je razmišljeno oziral in se zmedeno smehljajal. Proti koncu poti je razmišljenost doseгла tako stopnjo, da je za las manjkalo, pa bi bil prišel pod avto okrožnega izvršnega komiteja »Drž. št. 1«. Ko se je izmotal iz vijoličaste megle, ki jo je bilo izpuhalo vražje vozilo, se je oče Vostrikov do kraja zmedel in ne glede na častitljivost in srednja leta je ostali del poti lahkomišljeno predirjal.

Mamica katerina Aleksandrovna je pogrinjala mizo za večerjo. Oče Fedor je rad zgodaj večerjal, kadar ni imel večernic. Tedaj je očka odložil klobuk in slekel toplo, z vato podloženo suknjo, pa na mamičino začudenje smuknil v spalnico, se zaklenil in z votlim glasom začel peti »Spodobi se...«

Mamica je sedla in bojazljivo zašepetala:

»Že spet mu nekaj roji po glavi...«

Burna duša očeta Fedorja ni poznala pokoja. Nikoli ga ni poznala. Ne takrat, ko je bil gojenec cerkvene šole, Fedja, ne tedaj, ko je bil brkati semeniščnik, Fedor Ivanič. Potem ko je prestopil iz semenišča na univerzo in tri leta študiral na pravni fakulteti, se je 1915 ustrašil morebitne mobilizacije in spet stopil v semenišče. Najprej je dobil red diakona, potem je bil posvečen za duhovnika in poslan v okrožno mesto N. Vselej, na vseh stopnjah duhovniške in državljanske kariere je oče Fedor ostal grabež.

Oče Vostrikov je sanjaril o lastni tovarni za izdelavo sveč. Misel, kako se na velike tovarniške bobne namotavajo debele voščene vrvi, mu ni dala miru, pa si je zamislil razne načrte; ti naj bi mu prinesli osnovni in obratni kapital za nakup tovarnice v Samari, ki jo je že dolgo imel na muhi.

Ideje so očeta Fedorja obšle neopričakovano in vselej se je brez odlašanja lotil dela. Začel je kuhati pisano orbalno milo; nakuhal ga je na puđe, milo pa se ni penilo, četudi je vsebovalo velik odstotek maščob, vrh vsega je bilo pa še trikrat dražje kot ono iz »Pluga in kladiva«.

BRANKO ČOPIČ:

Oslovska leta

— Uh, s kakšnim veseljem bi ga kresnil s temle svojim kvihantom! — mi zarenči Baja na uho in tiplje za utežjo v žepu.

Ko je bila ura pri kraju, je naša skupina zdirjala na dvorišče in se zbrala okrog Duleta.

— Je vse v redu, povej?

Namesto odgovora pa nas je Dule pričel šteti in sam zase nekaj računati.

— Kaj je s tabo, bratec sladki? — zavpije Hamid Rus.

— Računam, koliko jih bo kdo dobil, — zaskrbljeno odgovori De-De-Ha.

— Česa? Klobuf? — vklikne Baja.

— Ratlukov vendar, bratje skavti! — veselo odgovori De-De-Ha in razveže vrečico, v kateri je malo prej nesel krušno sredico. Bila je polna rahatlokuma.

Pospravili smo jih kot bi mignil, šele potem se je pričelo podrobno spraševanje.

— Si mu natlačil škatlo s kruhom?

— Nisem.

— Kako da ne, da bi te strela? — se razjezi Baja. — Kaj pa si storil z njim?

— Pojedel sem ga, — mirno prizna De-De-Ha.

— Kako pojedel?

— Z užitkom. Ko sem odprl vrečico s kruhom, mi je tako zadišalo, da si nisem mogel kaj. Skočil sem na dvorišče in se nabasal kot volk. Ham, ham, ham, pa ga ni bilo več. Sami dobro veste, da sem bil danes brez kosila.

— Škatla pa je lepo prazna, vrag te pocitraj! — zavpije Krsto.

— Smrdonja nas bo spregledal.

— Le nič se ne boj, — je zagodrnjal De-De-Ha. — Ravno stopim z dvorišča v hišo, ko pride kuharica. »Daj, no,« pravi, »dečko, vrzi tale kurja čreva tje na smeti.«

— Kakšna čreva? — se začudi Baja.

— Kakšna neki — reče Hamid. — Zase in za prefekta peče kure, za nas pa je stara govedina dobra.

— Vzamem tista čreva, — nadaljuje De-De-Ha, pa mi na lepem šine na misel: vidiš, tole boš del Smrdonji v škatlo.

— In si dal? — poskoči Baja od veselja.

— Dal, zaprl, zalepil in mu vtaknil v žep. — na kratko konča De-De-Ha. — To bo pogledal!

— Ej, kaj bi dal, da bi videl, kako se bo našemu Smrdonju potegnil obraz, ko bo zagledal kurja čreva! — vzdihne Baja.

— Kaj ko bi se jaz kje tam skrivil? — vpraša Krsto Bolha. — Po navadi sedita na isti klopi, tam pa je zmeraj tema, nihče me ne bo videl.

— Ne bi bilo napak! — smo bili brž vsi za to. — Takoj ko se bo začelo mračiti — v dir proti Žegar Aleji.

Ravno končali smo, ko smo zagledali našega novega sošolca Boba Košutića. Nismo ga marali, ker je bil zmeraj zlikan in načičkan. Zato smo mu tudi dali priimek Bobo Petelinček. Pa vendar mu je De-De-Ha ponudil ratluk in ga vprašal:

— Ti je vseh tole, a?

— Oho, sijajen je. Ravno take sem danes kupil za reditelja.

— To je zelo dobro, poučljivo reče De-De-Ha. Zmeraj kupuj samo to vrsto. Murat se jih je učil delati v Carigradu.

VI.

Ta večer smo Krsta Bolho nestržno čakali. Bil smo pripravljeni na vse: da bo prišel ali pretepen ali v divjem diru, za njim pa Smrdonja, ali da nam ga bodo prinesli mrtvega. Vrag ve, kaj se vse lahko pripeti v temi.

— Brate sladki, to bo golaž, če ga Smrdonja zagleda! — je stokal Hamid Rus.

— Uh, ko bi imel moj kvih! — je vzkliknil Baja in težkal utež na dlani. — To bi plačal Smrdonjev nos.

— Kurja čreva, oho! Primerno darilce dekletu od kavalirja, kakršen je Smrdonja! — svečano izjavlja De-De-Ha in leze na mizo. Baja ga presečne pogleda in začuden vpraša:

— Glej, glej, odkod pa ti s tako sladkimi besedami?!

— Pravkar prebiram neki roman in sem si sposodil modrost iz njega, — odkritosrčno prizna De-De-Ha.

(SE NADALJUJE)

Urednikova pošta

Tako vzgajamo mladino

Predstavniki družbenih organizacij Podjetja storitvenih obrti KOVINAR Kočevje so nam poslali naslednje pismo, v katerem pojasnjujejo primer neuglednega »vzganjanja mladine«, o čemer smo pred kratkim pisali. Pismo objavljamo v celoti:

Tovariš urednik!

Ker smatramo, da je bil članek pod gornjim naslovom, objavljen v »NOVICAH« dne 18. 12. 1962, napisan zaradi ne-poučenosti, dajemo k temu spodnje pojasnilo, ki je potrebno, da ne bi člani naše skupnosti bili nepravilno poučeni in mislili, da člani našega kolektiva na splošno ne postopajo v duhu socialističnih načel ali da ne skrbe za socialistične medsebojne odnose.

Res je, da so se v članku navedeni primeri v našem podjetju zgodili, res pa je tudi, kar članek nepravilno prikazuje, da so bili ti in taki primeri, še predno je sekretariat LMS v podjetju o njih sklepal. Obravnavani in sicer na razširjenem sestanku obratnega delavskega sveta »Kleparstva« 14. 12. 1962, na katerem so bili s strani kolektiva in navzočih takoj soglasno obsojeni, da so prizadeti pred celotnim kolektivom priznali svojo krivdo in da niso ravnali prav, da so dejanje samokritično obžalovali in da so se prizadeti pred celotnim kolektivom za prvič oprostili.

Zbrani člani kolektiva z nami vred, ki smo sestanku prisostvovali — ni pa bil navzoč predsednik LMS podjetja in tudi ne pisec članka — smo ugotovili, da je s tako obravnavo primer dovolj jasno obsojen, da so krivci v javno kritiko tudi bili kaznovani in da je stvar rešena. Zaradi tega je tudi celotna razprava v zapisniku tega sestanka pomanjkljivo opisana, ni pa res, da bi v njem sploh ne bila navedena in tudi ne, da bi naši organi

o primeru ne bili razpravljali ali ga celo ne hoteli obsoditi ali kaznovati. Mislimo pa, da so kazni različne in da je v tem primeru bila moralna kazen, ki je bila izrečena po celotnem zbranim kolektivom, hujša, kot pa bi bila materialna.

Medsebojnim odnosom v podjetju posvečajo tako uprava kakor tudi organi upravljanja in družbene organizacije podjetja vso potrebno skrb in poudarjamo, da so bili doseženi v primerjavi s preteklostjo lepi uspehi. Enako skrb posvečamo vsi brez izjeme tudi mladini, ki je v podjetju precej, ker se celoten kolektiv zaveda njene vloge in želi doseči, da bi se ta ob delu tudi strokovno dovolj dobro izšolala in tako postala vreden naslednik sedanjih vodečih in kvalificiranih članov kolektiva, sposobnih dobro opravljati dela in usluge našim državljanom in skupnosti.

Družb. organizacije
podjetja »KOVINAR«
Kočevje

Ponovno polka v kinu

Ko sem v Novicah pod rubriko pošta uredništvu kritiziral ribniški kino zaradi neurejenega predvajanja glasbe med filmom »Nikoli v nedeljo«, je upravnik odgovoril, da se je pokvaril magnetofon in da ga je moral kar med predstavo popravljati in da se je zato slišalo v dvorano.

Morda je to res in nič nemo-gočega, ampak da se je to pripetilo že drugič prav meni, ki sem tako redke obiskovalec ribniškega kina, težko verjamem.

To je bilo v nedeljo, 27. I. ob popoldanski predstavi filma »Maščevec Kjør Ogli«. Kot prvič sem tudi tokrat slišal nekaj časa originalno glasbo in polko, potem pa še neko nemško popevko. V bodoče naj kinooperater popravlja magnetofon bolj potihno, da se ne sliši v dvorano in ne moti obiskovalcev.

n. n.

nje vasi ter sestavili pionirsko desetino. Občinski ljudski odbor Kočevje bodo zaprosili za prenos lastninske pravice za garažo, ki jo ima sedaj Avto in nikomur ne plačuje najemnine.

M. P.

Grčarice: Delavci ne morejo delati v gozdu, zato belijo celulozo v vasi, kamor jim jo pripeljejo voznički. Na sliki: stric Vence je spet napravil »turo«

To je kočevski avtobus Lj-13-00, potem ko so ga potegnili iz kolpe in pripeljali v Kočevje. Seveda so ga precej poškodovali tudi med reševanjem iz vode

Ko so Poljanci krošnjariji . . .

Do leta 1890 so si nekateri moške in fantje iz Poljanske doline, ki so odslužili vojake, pomagali tako, da so hodili krošnjariji na Kordun. Tam so kupovali cunje in jih plačali z drobnim blagom. Ko so nabrali dovolj cunj, so jih prodali judovskim trgovcem v Karlovcu. Takrat pa je bila na Kordunu tolpa hajdukov, ki so imeli skrivališče v Petrovi gori. Njihov poveljnik je bil Peter Kvočka. Po ukazu Kvočke niso smeli hajduki Kranjčanom (tako je imenoval poljanske krošnjarije) storiti nič žalega. Kranjčanom je le zapretil, da morajo molčati o vsem, kar o hajdukih slišijo in kar vidijo ter da mu morajo nositi iz Karlovca smodnik in šibre. Krošnjariji so seveda iz strahu in ljubezni miru hajduškega poveljnika ubogali. Nekateri krošnjariji so s to obrtjo toliko zaslužili, da so v več krajih na Kordunu odprli trgovinice.

Na Kordunu je imela takrat vsaka hiša svojega psa, zato so imeli krošnjariji biče, da so se branili psov. Nekeč je šel neki krošnjarij čez gmajno v drugo vas in se ustavil pri stogu sena in nekaj robantil, zraven pa mahal z bičem in govoril: »E, da mi je tu Peter Kvočka, to bi mi pokazal!« Na nesrečo pa je hajduški poveljnik spal prav v tem stogu. Slišal je krošnjarija in vstal rekoč: »Ti si to, Kranjče?« Krošnjarij se je ustrašil in se je skušal izgovoriti: »O Perica, že ves dan te iščem, da ti dam, kar imam: Peter Kvočka je vzel »latico«, polno drobnarije in se začel oddaljevati, Kranjčan pa je zavpil za njim: »E, Perica, imej ti »latico«, a Kranjčan ima klju-

čel!« Hajduk se je ustavil, vrgel »latico« ob tla, da se je razbila, pobral drobnarijo in odšel.

Jože Smalcelj

Zimski motiv

Pismo z Gore

Pred kratkim je uredništvo sprejelo povabilo na Goro; tedaj smo tudi zapisali, da na Goro res zelo poredko zaidemo ter obljubili, da bomo Gornike obiskali, kakor hitro bodo dopuščale vremenske razmere. Te dni pa nam je pisala dopis tov. Marija Ivančič iz Petrincev in med drugim pravi:

— Pred kratkim sta prišla na Goro dva uslužbenca Elektro, da bi popisala lastnike elektro števec, ki jih je na Gori 42. Števce naj bi prevzelo v upravljanje podjetje Elektro.

Pred šestimi leti so nam prinesli števce in dejali, da so naši, če plačamo po osem tisoč din, če jih ne vzamemo, bomo kaznovani. Zakaj naj bi jih zdaj prevzelo v upravljanje podjetje? Saj smo jih plačali, v interesu podjetja pa je tudi, da imamo električne števce. Če bo tako, bodo še trgovci zahtevali, naj jim kupimo tehtnice, sicer nam ne bodo prodajali blaga?!

Protič koncu leta so prišli uslužbenec podjetja po števce za kontrolo in zaračunali po 600 din. Ko so jih prinesli nazaj, je le redko kdo dobil svojega

TRAVA

Na Travi je bil 27. januarja občni zbor gasilskega društva, ki so se ga udeležili tudi gasilci iz Srednje vasi ter gostje od občinske gasilske zveze. Gasilci so v diskusiji spregovorili o potrebah društva. Nujno bi bilo zamenjati motorno brizgalno, najživahnejši razgovor pa se je razvil ob vprašanju gradnje gasilskega doma. Temelji so bili postavljeni že pred leti, za nadaljevanje gradnje pa ni sredstev. Novi dom je nujno potreben, vendar potrebnih sredstev ne morejo zbrati sami. Doselej jim je dodelil 40.000 din le KGP Kočevje.

Ob zaključku občnega zbora so gasilci sklenili, da je treba zamenjati motorno brizgalno, še naprej zbirati sredstva za gradnjo novega doma (letos je treba napraviti vsaj stolp za sušenje cevi). Sestavili bodo tudi kompletno operativno desetino, vključili pa bodo tudi čimveč članov iz Sred-

KOPELI

Menda ni potrebno še posebej razlagati, kako koristne so kopeli človeškemu telesu. Kopeli ne smemo razumeti kot zgolj fizično sredstvo za očiščevanje oziroma za zdravljenje — za to so jih seveda tudi že od nekdaj uporabljali — temveč da deluje kopalnica tudi kot psihično pomirjevalno, očiščevalno sredstvo. Ni slučaj, da so si stari brahmani izbrali za svoj očiščevalni obred prav kopeli v Gangesu, da iztresejo pepel mrličev, ki jim želijo mir, v reko. Ni slučajno zašel v staro krščansko liturgijo obred krščevanja kot splošnega očiščanja. Ni slučaj, da je Rikyu, japonski filozof, svetoval vznemirjenemu človeku, naj sede k potoku in mu zaupa svoje težave. Ali ni temu presenetljivo podoben stari slovenski običaj deklet, ki zaupajo potoku, kadar jih vara ljubi? In končno — ali ste že kdaj poizkusili sesti k tekoči vodi, kadar ste zmemirjeni? Zdelo se vam bo, kot da voda odnaša s seboj vse, kar vas teži. V zgodovini človeških običajev in zabav se vedno srečujemo s kopalnišči kot centrom ali prizoriščem vseh mogočih zabav itd. Niso zaman gradili Rimljani svoj terme v takem obsegu. To niso bila kopalnišča, v katerih bi se ljudje kopal, da bi se očiščili fizično, temveč so se tam zbirali k razgovorom in zabavam za-

ČOKOLADNI ZVITEK

Mešaj 5 rumenjakov in 10 dekagramov sladkorja z vanilijo, da dobro naraste; primešajte 7 dkg ogrete čokolade, 7 dkg drobno zrnatih mandeljev, trd sneg beljakov in 4 dkg moke. Testo tanko naložite na — s presnim maslom pomazano in z moko oprášeno — pločevino in specite. Pečeno še na pločevini obrnite, namažite z marmelado, postavite še malo v pečico in kolikor mogoče testo zvijte. Kadar ga potrebujete, režite sproti tanke rezine.

to, ker so se po kopeli čutili bolj sveže.

Po kopeli pod prho

Druga stvar pa je seveda učinek kopeli na človekovo zdravje.

Družinski kotiček

Koristno bi se bilo 2 krat tedensko okopali v topli vodi. Pri tem

Bonton v vlaku

Splošno navodilo: preženi na vsak način vse sopotnike iz kupeja, po možnosti iz vagona, najbolje kar iz vsega vlaka. Slednje dosežeš, če jih prepričuješ, da niso sedli v pravi vlak ali da ima drugi boljšo zvezo.

Metode v podrobnostih: če sedi v kupeju za kadilce, imej pri sebi nekaj cigarnih ogorkov. Zadnji trije centimetri težke cigare zanesljivo preženejo iz kupeja tudi najmočnejše kadilce. Vonj takšnega ogorka ni samo hujši kot plin solzivec in različna sredstva za bruhanje, temveč se tudi tako zaje v obleke sopotnikov, da se bodo tega potovanja večno spominjali.

Če si ženska in ne moreš kaditi cigare, vzemi s seboj dveletnega otroka. Če so tvoji otroci že starejši, si enega izposodi. Najbolje je, če se otrok takoj prične cemeriti. Če so v kupeju vsa mesta zasedena, naprosi enega izmed potnikov, naj malce drži cmeravega otroka, dokler ne najdeš prostora. Prav gotovo ti bo kmalu odstopil svoj prostor. Če se otrok ne cmeri, mu daj v vsako roko kos kruha, namazanega z marmelado. Otrok se bo sprehajal med potniki in se z namazanimi prsti oprijemal njihovih oblek, da ne bi padel. To je

ne pozabite dodati vodi kopalne sode in uporabljati dobrega toaletnega mila. Vse telo si dobro namilite in pustite pene, da bodo nekaj minut učinkovale. Tudi vrat, kot vse ostale dele telesa, nato temeljito zdrgnite z umivalno vrečko ali ščetko. Po vsaki kopeli se stuširajte s hladno vodo, zakaj pore, ki so se pri topli vodi

razširile, se morajo zopet zapreti in to bomo dosegli z mrzlo prho.

zelo učinkovito sredstvo.

Dobro sredstvo je tudi, kadar otrok kaže s prstom skozi okno in te vprašuje pri prvi hiši, mimo katere se vozite: »Ali stanuje v tej hiši teta Evallija?« Pri naslednji hiši zopet vpraša: »Ali stanuje v tej hiši teta Evallija?« in tako nadaljuje nekaj sto kilometrov, zakaj otroci so zelo vztrajni. Če otrok po tristo kilometrih še vedno sprašuje: »Ali stanuje v tej hiši teta Evallija?«, je razen tebe in otroka ostal v vlaku le še sprevodnik. Ta ne bo izstopil, ker ne sme.

Če se voziš ponoči, tedaj seveda ugasni v kupeju luč in zavesi vrata. Kadar se vlak ustavi in prihrumijo po hodniku novi potniki, krepko drži vrata. Ker od zunaj ne morejo videti v kupe, bodo ljudje mislili, da je kupe rezerviran, in bodo hiteli dalje.

Če pa sam vstopaš ponoči v vlak, naj te dozdevno zaklenjena vrata ne premotijo. Pojdi glasno nekaj korakov dalje po hodniku, nato pa se tiho splazi nazaj. Videl boš, da se bodo vrata dala odpreti. Vstopil boš v mračen kupe in zagledal na vsaki klopi po eno iztegnjeno osebo, ki se bo pretvarjala, kot da spi. Glasno zakašljaj, sedi enemu kratkomalo na trebuh. Videl boš,

Zima in čaj

Marsikdo rad pije čaj, posebno v zimskih mesecih, ko pritisaka neusmiljen mraz, se skodelica tople pijače prav prileže. Kako hranimo čaj? Čaj hranimo v posodah, ki so dobro zapirajo, sicer čajni listi izgubijo svoj vonj in se navzamejo raznih tujih vonjav. Čaj dobi močnejši vonj, če lističe pred uporabo raztresemo na polo papirja in jih položimo za 10 minut v toplo pečico. Receptov za kuhanje čajev je zelo veliko; osnovno, kar si moramo zapomniti, je, da čajne lističe damo v vrelo vodo, vendar čaj ne sme vreti.

Čajni madeži izginejo, če jih takoj speremo z vrelo vodo. Če madeži le ne gredo ven, se jih lotimo z vodikovim peroksidom, nato pa splaknemo še z vročo vodo.

Čajne madeže iz belih dimastnih prtov odstranimo z alkoholom. Madeže drgnemo s krpo — namočeno v nekoliko segret alkohol — toliko časa, dokler ne izginejo.

kako bo potegnil noge k telesu. Tako boš dobil prostor, ki ga urno zasedi in reci: »O, oprostite, to ste bili vi?«

Zapleti se s svojimi sopotniki vedno v razgovor, posebno kadar želijo brati. Prični jim razlagati, kam potuješ in zakaj in pripoveduj jim o svojem malem nečaku Fridolinu. Ne pozabi tudi vsakega sopotnika po vrsti spraševati o razlogih njegovega potovanja, kadar pa jedo, počno precej pogosto, jih vprašaj, kaj imajo na kruhu. Bull jim tako dolgo v žvečča usta, dokler ne bodo nenadoma vstali in skočili iz vozečega vlaka.

Sklep: ravnaj s sopotniki kot z mozolji. Samo po sebi so sicer nedolžni, toda kljub temu človeka motijo, zato jih je treba odstraniti, brž ko se pojavijo.

LOV NA POLHE V DEBELEM VRHU

Še dlake ni bilo

O dločitev je padla. »Danes popoldne po tretji greva. Pripravi vse potrebno,« je naročil Ivan. »Bova v gozdu čez noč.«

Doma sem stlačil v nahrbtnik okrog 20 lesenih pasti, krompirja, soli, čebule, slanine in kruha, zraven pa še majhno sekirico za sekanje »drangelj« in odejo. Žena me je opomnila še na slivovko, češ da tako polhi raje prijemajo — kar sem ji rade volje verjel, vzela pa sem prazno politrsko steklenico z namenom, da kupim žvanje v Glažuti. Žena bi mi dala manjšo merico.

Z motorjem in precej obilnim nahrbtnikom sem se odpeljal do Ivana, ki je bil že pripravljen. Tudi njemu je iz žepa štrlela steklenica slivovke za »mazanje pasti«.

Bilo je oblačno. Kazalo je na dež in obetal se je slab lov, ko sva se cijazila proti Glažuti. Pod »Konfinom« smo se ustavili in ob cesti nabrali hrušk drobnic. Te bodo za vabo polhom, slivovka pa nam. Že med potjo sem iskal izgovor, če ne bom nič ujel, pa mi ni prišlo nič pametnega na

misel.

G lažuta — ustavili smo se, da sem napolnil steklenico — je od Grčaric oddaljena približno 8 km. Leži v kotlini, obdana z visokimi gozdnatimi vrhovi Debelega in Črnega vrha. Pred vojno je tu gospodaril Auerperg in imel veliko parno žago, kjer je bilo zaposlenih precej ljudi. Da ne bi bila Glažuta zatočišče partizanom, so jo Italijani med vojno požgali, ljudje pa so se že prej preselili v Grčarice, ki so jih zapustili Kočvarji. Od stare Glažute je ostala samo še lesena kapelica in veliki betonski vodnjaki. Gozdna uprava Grčarice je po osvoboditvi zgradila v Glažuti stanovanja za gozdne delavce in logarnico, kjer je tudi delavska menza, ki skrbi za prehrano delavcev. Cesta iz Glažute vodi proti Loškemu potoku in Jelenovem žlebu, ki je znan po zmagoslavni borbi partizanov z Italijani.

Z Ivanom sva spila še vsak zarček »kačje sline« za uspešen lov, potem pa zavila proti Debelemu vrhu, kjer sem pred leti opravljaj službo področnega lo-

garja. Teren mi je bil znan; pozno popoldne sva se na vrhu utaborila.

Nastavila sva pasti. Ivan je menil, da bo lov zaradi slabo obzretega žira slab — pa vseeno še naprej pridno nastavljala in si mazala grla s slivovko. Tu in tam sva kanila kapljico tudi na past, kar pa je bilo le zaradi formalnosti. Tudi Ivanov sin je pridno pomagal sekati palice »drangelje«, s katerimi sva nastavljala pasti visoko v bukovih vejah.

B il je že trden mrak, ko smo končali. Zakurili smo velik ogenj ter se zleknili ob njem. Kmalu se je stemnilo. Odsev ognja je plesal po bližnjih

deblih in jih spreminjal v pošastne podobe. Tu in tam se je oglašala iz teme nočna ptica, drugače pa je bilo vse tiho. Zaman sva se Ivanom poslušala, kdaj bo »zazakihal« prvi polh ali slišala udarac pasti. Nič takega ni bilo.

Popila sva slivovko, pojedli prečen krompir, nato pa se okrog polnoči odpravili na ogled. Zadržala sva pri mojih stavih. Samo prva past je bila sprožena, držalo pa se je je nekaj sivih dlak, ostale pa so zijale, kakor bi prosile za dež. Jezilo me je, če bo Ivan imel večjo srečo, vendar pri njegovih pasteh še dlak ni bilo.

Norbert Černe

Glažute pri Grčaricah

Občinski statuti in telesna kultura

Na občnih zborih telesnovzgojnih društev in klubov, ki so bili do sedaj, se je vse premalo razpravljalo o stališčih, ki naj jih zavzemajo telesnovzgojni delavci do nekaterih določil v občinskih statutih. Da bi se o teh vprašanjih čim podrobneje pogovorili in podali določene pripombe in priporočila občinski komisiji za sestavo statuta, bo občinska zveza za telesno vzgojo Kočevje sklicala posvet telesnovzgojnih delavcev in ljubiteljev športa.

Izhajati bomo morali iz temeljne ugotovitve, t. j. da je telesna vzgoja množična društvena dejavnost občanov, katere osnovni cilj in smoter sta formiranje socialističnega človeka, ki bo telesno in duševno zdrav ter sposoben za delo in obrambo domovine. Zato telesna vzgoja ne more biti skrb posameznika, temveč skrb občinske družbene skupnosti. Če gremo nadalje iz te ugotovitve, je tako občina dolžna, da ustvari osnovne pogoje za obstoj telesnovzgojne dejavnosti. Na svojem območju mora skrbeti moralno in materialno za rast ter razvoj telesne kulture kompleksno in to za dejavnost telesnovzgojnih organizacij, za obvezno telesno vzgojo v šolah, kakor tudi za gradnjo in vzdrževanje potrebnih športnih objektov.

To imamo v kočevski občini že precej urejeno ter smo v tem daleč pred drugimi občinami, tudi takimi ki so na glasu naprednih občin, nimamo pa tega nikjer pisмено določenega in ravno to bo treba ustrezno obstoječim možnostim in celotnemu okvirju potreb občine uvesti v občinski statut. To bi bila osnovna naloga nameravanega sestanka za obravnavo prednacrta občinskega statuta.

Je pa še več vprašanj organizacijskega značaja, ki bi jih bilo treba skupno rešiti in podrobneje zagotoviti v statutu. Gre za sledeče: naj bo v ljudskem odboru poseben svet za telesno vzgojo ali pa naj bi bil za to združen svet. Če bi bil skupen svet, bi bilo nujno, da bi obstojal poslovnik, ki bi določal dolžnosti in obveznosti skupnega sveta do telesne kulture. Važen je tudi način formiranja skupnega sklada ali posebnega sklada za telesno vzgojo, torej način financiranja itd.

Vse to so vprašanja, ki bi jih bilo treba že na začetku omenjenem sestanku razčistiti in sestaviti predlog komisiji za sestavo statuta pri občinskem ljudskem odboru.

A. Arko

Osilnica

V nedeljo bo v Osilnici občni zbor športne sekcije. Mladina bo pregledala dosedanje delo ter se pomenila o nalogah v tem letu. Udeležili se ga bodo tudi predstavniki množičnih organizacij iz Osilnice, Plešč in Kočevja. Med drugim bodo razpravljali tudi o proslavi 20-letnice Kočevskega zbora.

-ip

Iz Predgrada

(J. S.) — 20. januarja je bil v Predgradu zbor volivcev, ki se ga je udeležil tudi načelnik oddelka za gospodarstvo ObLO Kočevje tov. Očepek. Volivcem je pojasnil plan za leto 1963. V razpravi so potem Predgrajčani izrazili željo, naj bi napeljali telefon iz Knežje lipe v zdravstveno postajo v Predgradu.

Do nedavnega je pri vasi Blaževci vozil čez Kolpo splav, ker mostu daleč naokrog ni. Zdaj pa so to opustili, ker splav ni bil več za rabo, tako da je zelo težko priti preko Kolpe na hrvaško stran. Sicer je nekaj govora o gradnji mostu, toda vprašanje je, kdaj bo to...

DVE STUDENTOVSKI

Predavatelj pri izpitu: »Kaj pa vi mislite, da nič ne znate?«

Student: »Nič ne mislim, imel sem randi.«

Student: »Kolegica, kaj pa študirate? Fiziologijo — bikov?«

Studentka: »Ne bikov, temveč ljudi, kolega!«

Smučarske tekme v Kočevju

V nedeljo so bile v Kočevju smučarske in sankarske društvene tekme TVD Partizana. Tekmovali so v slalomu na pobočju Stojne in v sankanju na 2 km dolgi progi s startom na cesti pod Fridrihštajnom. Na obeh tekmovanjih se je zbralo 65 mladih tekmovalcev.

Dopoldan so tekmovali v slalomu na progi 100 m s 50 m višinske razlike. Pionirji so prevozili progo enkrat, mladinci pa dvakrat. Startalo je 22 pionirjev in 8 mladincev.

Izidi: pionirji — 1.—2. Dušan Struša 28,0 sek.; 1.—2. Tone Nadler 28,0 sek.; 3. Branko Čilenšek 28,8 sek.

Mladinci: 1. Marjan Struša 40,0 sek.; 2. Zmago Jerše 42,8 sek.

Popoldan so tekmovali sankarji, in sicer z ozirom na starostne skupine na pripadajočih dolžinah prog, poleg tega so bili razdeljeni še na skupine s tekmovalnimi sankami in z navadnimi sankami. Tekmovalna proga je bila zaradi velike višinske razlike, dolžine in zmrzlega sankališča precej zahtevna.

IZIDI: Pionirji do 10 let, navadne sani, proga 1000 m.

1. Roman Skender 3,25 min.; 2. Zdravko Hribar 3,26 min.; 3. Janko Kovačič 3,31 min.

Pionirji nad 10 let, navadne sani, proga 1000 m.

1. Lado Eberle 2,06 min.; 2. Drago Spindler 2,46 min.; 3. Jože Perger 3,37 min.

Pionirke nad 10 let, navadne sani, proga 1000 m.

1. Darinka Gregorič 3,19 min.; 2. Zlatka Žnidaršič 4,26 min.; 3. Gerta Pregel 5,19 min.

Pionirji nad 10 let, tekmovalne sani, proga 1000 m.

1. Stane Janežič 1,57 min.; 2. Peter Veličkovič 2,49 min.; 3. Darjo Klarič 3,05 min.

Mladinci, tekmovalne sani, proga 2000 m.

1. Milan Kocijančič 4,31 min.;

2. Slavko Šijanec 5,55 min.; 3. Julij Bruner 6,29 min.

Poleg tega so člani tekmovali še s sanmi na krmilo, katerim so dali tukaj ime »lenkerce«. To je nekaka domača izdelava dvo- in štirisedežnega boba. Tekmovanje je bilo poskusno, dosegli pa so takle čas: — na progi 2000 m: Boris Stimec 6,56 min.; — na progi 1000 m: Zdravko Klarič 2,05 min.; Lojze Janežič 2,45 min.

Po zaporednih neugodnih zimah so prišli tako tudi sankarji na svoj račun.

Vsi prvoplasirani do tretjega mesta bodo dobili lična priznanja. Izvedli bomo še več tekmovanj, tako da bo zima dobro izkoriščena.

A. A.

Smučarski tečajji pionirjev

Za smučanje izredno ugodno zimo sta izkoristili tudi obe kočevski osnovni šoli. Solska športna društva so organizirala za zimsko počitnice sedemdnevne smučarske tečaje.

V tečaju šole »Mirko Bračič«, katerega je vodila tov. Cuk Spela, je bilo nad 30 pionirjev in pionirk. Predelali so osnovno šolo smučanja. Vadili so na pobočju Stojne vsak dan od 10. do 12. ure. Razpoloženje tečajnikov je bilo odlično, motil ga je v začetku le prehud mraz.

Pod vodstvom tov. Smola Nade je bil tečaj tudi na šoli »Jožeta Seška«. Tudi tu je bilo preko 30 mladih smučarjev. Vadili so po programu osnovne smučarske šole.

Oba tečaja sta bila zelo koristna, saj je dobilo nad 60 mladih ljudi osnovno podlago za nadaljnji razvoj v smučanju. V tečajih se je pa videlo, da imajo v splošnem pionirji zelo pomanjkljivo in slabo smučarsko opremo, veliko otrok je pa sploh brez smuč. To je tudi glavni vzrok, delno pa minule neugodne zime, da je množičnost v smučanju v našem kraju zastala.

Delavska univerza vas vabi in obvešča

● V petek, 1. februarja, bomo v filmskem gledališču — v klubu SZDL — predvajali celovečerni film Bele noči.

● Klub je dobil televizijski sprejemnik, ki je odprt tudi v večernih urah in ob nedeljah. Na voljo je tudi več knjig, revij in šahov.

● Vsak ponedeljek so prostori kluba namenjeni delu organizacij mesta. Ta dan bodo v klubu sestanki. Na voljo je tudi pisalni stroj.

● V torek, 5. februarja ob 17. uri, bomo v okviru praznovanja Prešernovega tedna v klubu predvajali filme o Francetu Prešernu in njegovem rojstnem kraju. Spremembo besedo bo imel profesor Robert Puhar.

● Vabimo vse, posebno še odrasle, da si v klubu ogledajo zanimive in kvalitetne programe.

Tudi ribniški šolarji so imeli med počitnicami smučarski tečaj, in sicer na smučiščih pri Gregorju Foto: Mohar

Zimsko tekmovanje mladih

Občinska zveza prijateljev mladine — odbor za Jugoslovanske pionirske igre organizira zimske pionirske športne igre pionirskih odredov in šol iz občine Kočevje. Pionirji in pionirke bodo tekmovali v patrolnem teku, slalomu, sankanju s tekmovalnimi enosedležnimi sanmi in s poljubnimi enosedležnimi sanmi.

V SOBOTO, 9. FEBRUARJA OB 9. URI, se bodo pomerili fantje in dekleta v slalomu. Zbor bo pol ure pred tekmovanjem v pisarni TVD Partizan.

V SOBOTO, 9. FEBRUARJA OB 14. URI, bo patrolni tek obeh ekip. Zbor bo tudi pol ure pred tekmovanjem v pisarni TVD Partizan.

V SOBOTO, 9. FEBRUARJA OB 14. URI, bo sankanje za obe ekipi. Zbor bo pol ure prej pri kamnolomu pod sankarsko progo.

Tekmovanje je vključeno v program proslav 20-letnice Kočevskega zbora. Šole naj pošljejo prijave do 7. februarja občinski zvezi prijateljev mladine.

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Zarkovič Stanislav iz Kočevja, Ulica Jožeta Šeška 20, star 24 let in Medved Silva iz Kočevja — Rudnik 34, stara 22 let;

Seme Francišek iz Udje 20 in Tomec Milena, uslužbenka iz Kočevja, Kolodvorska 4.

V Ljubljani so rodile: Komac Vida iz Kočevja, Ljubljanska cesta 9 — dečka, Malinovič Marija iz Kočevja, Kolodvorska 4 — dečka; Novak Marija iz Ceteža 9 — dečka; Pongarčič Katarina iz Kočevja, Ljubljanska cesta 22 — dečka; Zaplotnik Ana iz Kočevja, Podgorska 27 — dečka; Štimac Vilma iz Borovca 10 — deklko.

PREDGRAD

Rodila je Murn Katarina, gospodinja iz Predgrada 62 — dečka.

Umrla je Fugina Katarina, preuzitkarica iz Cepelj 12, stara 87 let.

VELIKE LAŠCE

Umrla so Drobnič Marjeta, preuzitkarica iz Dvorske vasi, stara 80 let; Tekavec Marija, preuzitkarica iz Male Slevice, stara 87 let.

DOLENJA VAS

Umrla je Nosan Marija, preuzitkarica iz Dolenje vasi 3, stara 80 let.

PRODAM

Prodajam dobro ohranjeno 80-basno harmoniko. — Marta Virant, Gorenja vas 8, Ribnica.

KUPIM

Kupim stanovanjsko hišo z vrtom v Kočevju ali bližnji okolici. Vprašajte na upravi Novic.

ZAPOSLITEV V LJUBLJANI

Sprejem pridno in pošteno gospodinjstvo pomočnico, staro nad 25 let. Ponudbe pod »poštena« pošljite na upravo Novic.

OBVESTILO

Za poživitev gledališkega dela organizira DPD Svoboda Kočevje intimno avdicijo (preizkušnjo za tiste, ki jih veseli dramska dejavnost), ki bo 6. II. 1963 ob 17. uri v prostorih Šeškovega doma v Kočevju.

Prosimo, da se ljubitelji dramske dejavnosti odzovejo vabilu.

SLUŽBA

Varteks-Kočevje sprejme v službo trgovskega pomočnika(co) trgovske stroke. Nastop službe s 1. marcem. Pogoji: trgovski pomočnik(ca) z najmanj dveletno prakso. Vse ostale informacije dobite v prodajalni Varteks-Kočevje, Trg svobode 3.

Muc, muc...

(Mali oglas: V uredništvu imamo že od noveletnih praznikov dva »mačka«. Verjetno ju je zgubil kdo, ki je preveč vneto praznoval, potem pa pozabil nanju. Tista dva, ki pogrešata noveletna mačka, ju dobite pri nas!)

Poznamo več vrst mačk. Majhne, kosmate, prijazne živalice, ki

deljkove ali popraznične mačke (teh je zelo veliko!). Mačke na splošno prinašajo nesrečo; slabo znamenje je, če ti mačka križa pot, pa tudi tiste v škornjih niso boljše, da o poprazničnih in moralnih mačkih niti ne govorimo! Kljub temu pa imamo mačke radi: pri poprazničnih je veselo pred »mačkom«, stari ljudje radi pestujejo muce, jih božajo in ljubkujejo, mlajši pa smo bolj vneti za »mucike«, čeprav (ali pa prav zato) rade pokažejo krempelj...

Prva pomoč

Ko sem šel 29. januarja po Kočevju, sem videl nenavaden dogodek. Po cesti proti Zdravstveni postaji sta se pod roko peljala dva delavca. Delavcu na desni je bilo slabo, iz desne roke oz. prstov pa mu je tekla kri...

Pozneje sem zvedel, da je delavcu baje pri gradbenem delu padla betonska plošča na prste in mu jih močno poškodovala.

Delavec je od delovnega mesta do ambulante puščal za seboj krvavo sled.

Vprašujem se, kako ima podjetje, kjer je delavec delal, urejeno PRVO POMOC?

Milan Pajnič

Obvestilo

Zaradi neugodnih vremenskih razmer so podaljšane zimске šolske počitnice na vseh osnovnih in srednjih šolah do vključno 9. februarja 1963.

OBLO KOČEVJE

K I N O

KOČEVJE: od 1. do 3. februarja ameriški barvni film »Plavi angel«, 4. in 5. februarja ameriški barvni film »Imitacija življenja«, 6. in 7. februarja nemški film »Imitacija življenja«, 6. in 7. februarja nemški film »Sovražstvo brez milosti«, 8. do 10. februarja italijanski barvni film »Maščevanje Vikingov«.

RUDNIK: 2. in 3. februarja ameriški film »Golo mesto«, 9. in 10. februarja italijanski film »Mladoletnice«.

RIBNICA: 2. in 3. februarja japonski film »Ljudje torpeda«, 9. in 10. februarja amer. barvni film »Risarka modelov«.

VELIKE LAŠCE: 2. in 3. februarja ameriški film »Avanture Toma Sawyerja«, 9. in 10. februarja francosko-italij. film

»Pustolovščine Arsena Lupina« 9. in 10. februarja francosko-italij. barvni film »Brez družine«.

PREDGRAD: 2. in 3. februarja francosko-ruski film »Eskadrila Normandie-Njemen«, 9. in 10. februarja ameriški film »Ob 3.10 za Jumo«.

LOŠKI POTOK: 3. februarja angleški film »Poplava strahu«, 10. februarja italijanski film »Velika vojna«.

BROD NA KOLPI: 3. februarja domači film »Trčenje na vzporrednicah«, 10. februarja indijski barvni film »Kraljica Jansija«.

POTUJOČI KINO delavske univerze Kočevje predvaja: italijanski film »BELE NOCI« v petek 1. II. ob 16. uri v filmskem gledališču v Kočevju, v soboto, 2. II. ob 17.30 v Dolgi vasi, v nedeljo, 3. II. ob 13.30 v Banja loki, ob 16. uri v Fari in ob 19. uri v Kužlju.

Komedijo »SKILASTA SREČA« v soboto, 2. II. ob 19. uri v Starrem logu, v nedeljo, 3. II. ob 16. uri v Strugah in ob 19. uri v Ljvoldu.

Sovjetski film »PRVI DAN MI-RU« v petek, 8. II. ob 16. uri v filmskem gledališču, v soboto, 9. II. ob 19. uri v Koprivniku, v nedeljo, 10. II. ob 14. uri v Vimolju in ob 17. uri v Mozlju.

Komedijo »SKILASTA SREČA« v soboto, 9. II. ob 19. uri v Oneku, v nedeljo, 10. II. ob 15. uri na Travi in ob 18. uri v Podpreski.

Vstopnice prodajajo pol ure pred predstavo. Vsem gledalcem je brezplačno na voljo napisana vsebina in ocena filma. Odgovorne predstavnike v krajih, kjer predvajamo filme, prosimo, da poskrbijo za topel in popolnoma zatemnjen prostor, kjer je predstava.

Tečaj za šoferje amaterje

Prijave sprejema pisarna AMD Kočevje, Trg 3. oktobra 5 do vključno 10. februarja 1963.

AMD Kočevje

RAZPIS

KOVINSKO PODJETJE RIBNICA SPREJME TAKOJ ALI PO DOGOVORU VEČJE ŠTEVILO KVALIFICIRANIH KLJUČAVNICARJEV PLAČA PO PRAVILNIKU O DELITVI OSEBNEGA DOHODKA. — STANOVANJ NIMAMO.

Naročam »Novice«

Pošiljajte mi jih na naslov:

Znamka za 15 din

»NOVICE«

KOČEVJE

p. p. 39